

ព្រះរាជក្រឹត្យ

នស/រកម/០២៧៧/០៣

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ

រាជហរិវង្ស ឧភតោសុជាតិ វិសុទ្ធិពង្ស រដ្ឋមហាបុរសរាជ្យ និងរាជក្រុម

ធម្មិក្ខមហារាជានិរាជ ចរមនាវ ចរមហិរក

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំង នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ និង នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យចុះថ្ងៃទី០១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំង រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ០២ នស.៩៤ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស.រកត.១០៩៤.៨៣ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ស្តីពីការកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស.រកត.១០៩៤.៩០ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស.រកប.០១៩៦.១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំរំពឹងសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំងពីរ និង រំពឹង ទេសរដ្ឋមន្ត្រី ទទួលបន្ទុកនីតិសប្បទា និង អភិវឌ្ឍន៍ និងជាមន្ត្រីក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រកាសធរាមរម្មី

ច្បាប់ស្តីពី សារពើពន្ធ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ៨ ខែ មករា ឆ្នាំ១៩៩៧
នាសម័យប្រជុំលើកទី៧ នីតិកាលទី១ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ជំពូកទី១

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ

ផ្នែកទី១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីអំពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ០៦ នស ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៣ ច្បាប់ស្តីពីការកែតម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ០៨នស ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៤ ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ១១ នស ៩៤ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៤ និងច្បាប់ស្តីពីការកែតម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ៨៧រកម/០៩៩៥០១ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៥ ត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មដូចតទៅ ដើម្បីធានាគុណប្រយោជន៍ដល់វិការរដ្ឋ ។

មាត្រា ២.-

ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ គឺជាបំណុលរបស់បុគ្គលនិវាសនជនចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា និងប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេសនិងរបស់បុគ្គលអនិវាសនជន ចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា ។

មាត្រា ៣.-

សម្រាប់គោលដៅនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីសារពើពន្ធ :

១- ពាក្យ "អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន" សំដៅដល់ :

- ក. រូបវន្តបុគ្គលដែលស្នាក់នៅឬមានកន្លែងស្នាក់នៅជាគោលដើម នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលមានវត្តមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា លើសពី១៨២ថ្ងៃ នៅក្នុងឆ្នាំប្រតិទិន
- ខ. នីតិបុគ្គលក្រុមអាជីវកម្ម ដែលត្រូវបានបង្កើតឬត្រូវបានគ្រប់គ្រងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលមានកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មជាគោលដើម នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ត្រូវចាត់ទុកជានីតិបុគ្គលនិវាសនជនចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា ។

២- ពាក្យ "អនិវាសនជន" មានន័យថា ដែលមិនមែនជានិវាសនជនកម្ពុជា ។

៣- ពាក្យ "នីតិបុគ្គល" សំដៅដល់ សហគ្រាសឬអង្គការនានា ដែលប្រកបអាជីវកម្មទោះបីជាបានឬមិនទាន់បានទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្តី ។ ពាក្យ "នីតិបុគ្គល" រួមបញ្ចូលផងដែរ នូវស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល អង្គការសាសនា អង្គការសប្បុរសធម៌ឬអង្គការមិនស្វែងរកចំណូល ពាក្យ "នីតិបុគ្គល" សំដៅដល់គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ពាក្យ "នីតិបុគ្គល" ពុំរាប់បញ្ចូលទេនូវក្រុមអាជីវកម្មឬសហគ្រាសឯកបុគ្គល ។

៤- ពាក្យ “គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍” សំដៅដល់ទីកន្លែង ប្រកបអាជីវកម្មជាប់លាប់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាខារបស់ក្រុមហ៊ុនបរទេស ឬភ្នាក់ងារនិវាសនជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលពាររយៈពេលបុគ្គលអនិវាសនជនប្រកបអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ។ ពាក្យ “គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍” រួមបញ្ចូលផងដែរ នូវសមាគមប្រកបភាពទំនាក់ទំនងផ្សេងទៀត ដែលពាររយៈពេលបុគ្គលអនិវាសនជនធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៥- ពាក្យ “ក្រុមអាជីវកម្ម” សំដៅដល់ក្រុមសមូហនាមដែលមានម្ចាស់ភាគទុនជាប្រវត្តបុគ្គលនិវាសនជនយ៉ាងច្រើន ១០នាក់ ហើយក្នុងនោះចំណែកសមាមាត្ររបស់ម្ចាស់ភាគទុននៅក្នុងខ្ទង់មូលធន ប្រាក់ចំណេញនិងករណីខាតបង់ត្រូវស្របតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដែលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។ ក្នុងនិយមន័យនេះ “ក្រុមអាជីវកម្ម” មិនអាចជាសមាជិករបស់ក្រុមហ៊ុនបុគ្គលណាមួយ ហើយក៏មិនរាប់បញ្ចូលផងទេនូវក្រុមហ៊ុនដើមទុន គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ឬសហគ្រាសឯកបុគ្គល ។

៦- ពាក្យ “សហគ្រាសឯកបុគ្គល” សំដៅដល់សហគ្រាសអាជីវកម្មដែលជាកម្មសិទ្ធិ ១០០ភាគរយរបស់ប្រវត្តបុគ្គលណាម្នាក់ ។ ក្នុងនិយមន័យនេះ ប្តី ប្រពន្ធនិងកូនក្នុងបន្ទុក ត្រូវចាត់ទុកថាជាប្រវត្តបុគ្គលតែម្នាក់ ។

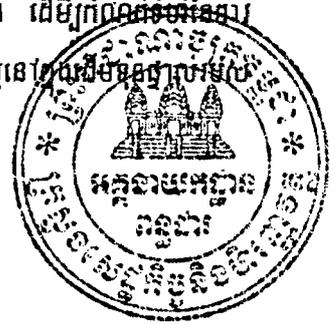
៧- ពាក្យ “អាជីវកម្ម” សំដៅដល់ សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់បុគ្គលដែលមានគោលដៅទាញយកប្រាក់ចំណូលអំពីការផលិតនិងលក់ទំនិញ ការផ្គត់ផ្គង់សេវា ភតិសន្យា ការផ្តល់ការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬសកម្មភាពផ្សេងទៀត ។

៨- ពាក្យ “ភាគលាភ” សំដៅដល់ ចំណែកជាសាច់ប្រាក់ឬទ្រព្យដែលនីតិបុគ្គលបានចែកឱ្យអ្នកចូលហ៊ុនទៅតាមកម្រិតនៃភាគរយរបស់ខ្លួននៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់នីតិបុគ្គល លើកលែងតែភាគលាភជាប័ណ្ណភាគហ៊ុននិងការបែងចែកនានា ក្នុងពេលជំរះបញ្ជីរំលាយក្រុមហ៊ុនទាំងស្រុង ។ ចំណែកណាមួយ ដែលចាត់ទុកថាជាភាគលាភឬមិនមែនជាភាគលាភ ត្រូវផ្អែកតាមលក្ខខណ្ឌខាងលើនេះ ដោយពុំគិតថានីតិបុគ្គលមានឬគ្មានប្រាក់ចំណូលប្រាក់ចំណេញចរន្តឬលទ្ធផលយោងសារជាថ្មីឡើយ ។

៩- ពាក្យ “អ្នកចូលហ៊ុន” សំដៅដល់ បុគ្គលដែលមានចំណែកភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់នីតិបុគ្គល ។ សម្រាប់គោលដៅនៃពន្ធនេះ នីតិបុគ្គលណាមួយនោះបើមិនមែនជាក្រុមហ៊ុនដើមទុនក្តី ត្រូវចាត់ទុកដូចជាក្រុមហ៊ុនដើមទុន ហើយបុគ្គលដែលមានចំណែកភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់នីតិបុគ្គល ឬក៏បុគ្គលអាចបានទទួលប្រាក់ចំណូលប្រាក់ចំណេញ ក្នុងឋានៈជាអ្នកបានចូលរួមក្នុងនីតិបុគ្គលនោះ ត្រូវចាត់ទុកថាជាអ្នកចូលហ៊ុនរបស់នីតិបុគ្គលដែរ ។

១០- ពាក្យ “សហគ្រាសវិនិយោគ” សំដៅដល់ សហគ្រាសដែលក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាបានទទួលស្គាល់ថាជាសហគ្រាសវិនិយោគនិងដែលបានចុះបញ្ជីនៅវេជ្ជបាលសារពើពន្ធ ។

១១- ពាក្យ “បុគ្គលទាក់ទង” សំដៅដល់ ៖
ក. សមាជិកណាម្នាក់ក្នុង គ្រួសារអ្នកជាប់ពន្ធ
ខ. សហគ្រាសដែលគ្រប់គ្រងលើអ្នកជាប់ពន្ធឬសហគ្រាសត្រូវបានអ្នកជាប់ពន្ធគ្រប់គ្រង ឬក៏សហគ្រាសនោះនិងអ្នកជាប់ពន្ធស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរួមគ្នា ។ ពាក្យ “គ្រប់គ្រង” មានន័យថាមានកម្មសិទ្ធិចាប់ពី ៥១ភាគរយ ឡើងទៅលើតម្លៃសិទ្ធិបោះឆ្នោតនៃភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់សហគ្រាស ។ ដើម្បីកំណត់និយមន័យគ្រប់គ្រងរបស់អ្នកជាប់ពន្ធជាប្រវត្តបុគ្គលណាម្នាក់ ត្រូវគិតបញ្ចូលទាំងអស់នូវកម្មសិទ្ធិលើភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់ប្រវត្តបុគ្គលនោះនិងកម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ឬ ប្រយោលរបស់សហព័ទ្ធអ្នកជាប់ពន្ធ ។

មាត្រា ៤..

របបកំណត់ពន្ធមានដូចតទៅ :

- ១- ការកំណត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ត្រូវអនុវត្តតាមរបបពិព របបបំព្រួញនិងរបបម៉ៅការ ។
- ២- វិធាននិងនីតិវិធី ដើម្បីចាត់បញ្ជាលក្ខណៈជាប់ពន្ធឱ្យស្ថិតក្នុងរបបកំណត់ពន្ធណាមួយនៃរបបទាំង៣ ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ដោយផ្អែកលើទ្រង់ទ្រាយអាជីវកម្ម ប្រភេទសកម្មភាពអាជីវកម្មនិងកម្រិតផលរបរ ។

ផ្នែកទី២
ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធនិងអត្រាពន្ធ

មាត្រា ៥..

ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម :

- ១- ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញអនុវត្តចំពោះរបបពិព ត្រូវគណនាចេញពីលទ្ធផលនៃតុល្យការសម្រេចបានក្នុង ឆ្នាំសារពើពន្ធកន្លងទៅ ។
- ២- ប្រសិនបើមានតុល្យការណាមួយ បានបញ្ឈប់ក្នុងកំឡុងនៃឆ្នាំណាមួយទេនោះ ពន្ធដែលត្រូវ បង់សម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធបំ ត្រូវគិតយកលើប្រាក់ចំណេញក្នុងរយៈពេលនៃកន្លងទៅ ចាប់តាំងពីថ្ងៃចុះរយៈពេលជាប់ពន្ធ ដែលកន្លងហួសទៅនោះ ។ ចំពោះសហគ្រាសថ្មី ត្រូវគិតចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលផ្ដើមធ្វើប្រតិបត្តិការមកទល់នឹងថ្ងៃទី៣១ ធ្នូ នៃឆ្នាំ ដែលត្រូវគិតពន្ធ ។
- ៣- កាលបើមានធ្វើតុល្យការជាច្រើនកៗគ្នា ក្នុងកំឡុងនៃឆ្នាំមួយដែលនោះ លទ្ធផលនៃតុល្យការ ទាំងឡាយនេះ ត្រូវបូករួមគ្នាធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃពន្ធដែលត្រូវបង់ ។
- ៤- ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញអនុវត្តចំពោះរបបបំព្រួញនិងរបបម៉ៅការ ត្រូវគណនាតាមវិធីគណនេយ្យ មូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់នៅក្នុងឆ្នាំប្រតិទិនកន្លងមក ។
- ៥- សេចក្ដីណែនាំនានា ស្ដីអំពីការធ្វើរបាយការណ៍ ការដាក់លិខិតប្រកាសចុងក្រោយសម្រាប់ សហគ្រាសដែលបញ្ឈប់អាជីវកម្មឬរៀបចំឡើងវិញឬត្រូវបានលក់ឬផ្ទេរក្នុងឆ្នាំប្រតិទិន ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៦..

វិធានគណនេយ្យត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម :

- ១- ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបបំព្រួញដែលប្រើវិធីគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ ប្រាក់ចំណូលត្រូវ គិតបញ្ចូលនៅក្នុងឆ្នាំដែលបានទទួលជាក់ស្ដែងទុរសាច់ប្រាក់ឬទ្រព្យដទៃទៀត ទោះបីជាការទូទាត់បានធ្វើឡើងសម្រាប់ឆ្នាំផ្សេង ទៀតក្តី ។ ឯចំណាយឬការកាត់កងនានា អាចដាច់ចេញនៅក្នុងឆ្នាំដែលចំណាយឬខ្ទង់ផ្សេងទៀត ត្រូវបានទូទាត់សង ជាក់ស្ដែង លើកលែងតែចំណាយទូទាត់មុននិងទាយជូនទានឱ្យដល់វិលស ។
- ២- ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិព ដែលប្រើវិធីគណនេយ្យតាមប្លង់គណនេយ្យនៅក្នុងឆ្នាំ ប្រាក់ចំណូល ត្រូវគិតបញ្ចូលនៅក្នុងឆ្នាំដែលចំណូលនោះបានកើតឡើង ទោះបីប្រាក់ចំណូលនោះបានទូទាត់ឬមិនទាន់ទូទាត់ក្តី ។

កងចំណាយណាមួយអាចធ្វើទៅបាន លុះណាតែហេតុការណ៍បណ្តាក់ទល់របស់អ្នកជាប់ពន្ធបានកើតឡើង លទ្ធផលនៃ សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចដែលជាប់ទាក់ទងដល់ខ្លះចំណាយនោះបានកើតឡើងនិងចំនួនទឹក ប្រាក់ដែលជាបន្តរបស់អ្នកជាប់ពន្ធបង្ហាញច្បាស់លាស់ ។

៣- ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាមរយៈពិព ចំណាយនានាធ្វើឡើងចំពោះបុគ្គលទាក់ទងដែលស្ថិតក្រោមការបំពេញមិនអន្តរាតឱ្យដាច់ចេញមុនការទូទាត់ជាក់ស្តែងឡើយ ។

៤- ចំពោះធនាគារនិងស្ថាប័នសក្តិយធនក្នុងស្រុក ត្រូវបានអន្តរាតឱ្យធ្វើសវិធានធនសម្រាប់ ឥណទានជាប់សង្ស័យ ដើម្បីកំណត់ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ ។ វិធាននិងនីតិវិធី ស្តីពីការកាត់កងនានា ត្រូវកំណត់ ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៧.-

ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ គឺជា ប្រាក់ចំណេញសុទ្ធបានមកពីលទ្ធផលទាំងអស់នៃ ប្រតិបត្តិការគ្រប់ប្រភេទដែល សហគ្រាសសម្រេចបាន រួមទូទាញទាំងតម្លៃលើសបានមកពីការលក់ចំណែកនានានៃទ្រព្យសកម្ម ក្នុងពេលកំពុងប្រកប អាជីវកម្មនៅពេលបញ្ចប់អាជីវកម្ម ព្រមទាំងប្រាក់ចំណូលអំពីកិច្ចប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុវិនិយោគ ការប្រាក់ ថ្លៃល្អូល និងសួយសារផង ។

មាត្រា ៨.-

ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ កើតចេញពីចំនួនលើសនៃផលជុលដែលសម្រេចបាន អាស្រ័យដោយមានការ ចំណាយដើម្បីរួមកិច្ចនិងរក្សាទុកនូវចំណេញ ។

មាត្រា ៩.-

ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- រៀងរាល់តែមានបទបញ្ញត្តិផ្ទុយនឹងលើកលែងតែ ប្រាក់ចំណូលដែល ត្រូវជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២៦ នៃច្បាប់នេះ ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះ :

- ក. ប្រាក់ចំណូលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលឬប្រាក់ចំណូលស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខ. ប្រាក់ចំណូលរបស់អង្គការណាមួយដែល :
 - ត្រូវបានរៀបចំឡើងនិងដំណើរការសម្រាប់គោលដៅសុទ្ធសាធារណៈសាសនា សប្បុរសធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ អក្សរសាស្ត្រឬអប់រំ
 - គ្មានចំណែកណាមួយនៃ ទ្រព្យ ប្រាក់ចំណូលត្រូវបានប្រើ ប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជន
- គ. ប្រាក់ចំណូលរបស់អង្គការពលកររូបភាពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្មឬកសិកម្ម ក្នុងករណី ដែលប្រាក់ចំណូលរបស់អង្គការទាំងនោះមិន ត្រូវបានប្រើ ប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជនរបស់អ្នកចូលហ៊ុនឬបុគ្គល
- ឃ. ប្រាក់ចំណេញដែលបានមកពីការលក់ផលិតផលកសិកម្មដែលបុគ្គលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធ តាមរបបពិពលិតបានដោយខ្លួនឯង ទោះបីផលិតផលនោះមិនទាន់កែច្នៃឬកែច្នៃហើយក៏ដោយទៅតាមទម្ងាប់នៃការងារ កសិកម្ម ។ ប្រតិបត្តិការតាមមធ្យោបាយឧស្សាហកម្ម រួមទាំងការកែច្នៃ ការរក្សាគុណភាព ការលក់ឬសម្របសម្រួល ពុំត្រូវបានចាត់ទុកជាការងារកសិកម្មឡើយ ។

២- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអំពីនីតិវិធីនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូល ភាពពាក់ព័ន្ធនៃលក្ខណៈលើកលែងពន្ធ ការប្រកាសសារពើពន្ធនិងការចុះបញ្ជី ។

មាត្រា ១០.-

ប្រាក់ចំណូលរបស់ក្រុមអាជីវកម្មត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ចំពោះក្រុមអាជីវកម្ម ក្នុងការកំណត់ប្រាក់ចំណូលរបស់ខ្លួនសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយសមាជិកម្នាក់ៗ ត្រូវគិតដាច់ដោយឡែកពីគ្នាទៅវិញទៅមកនៅក្នុងខ្លួន នៅក្នុងខ្លួនចំណូល ចំណេញ ខាត ការកាត់កង កំណាត់ និងវិភាគទានសប្បុរសធម៌ក្នុងឆ្នាំនោះ។ ស រាល់ដេរនេះ ខ្លួននីមួយៗត្រូវរក្សាចំណូលពន្ធនោះដែល ហើយត្រូវចាត់ទុកថាបានបែងចែកនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ទោះបីជាមានបញ្ហាបែងចែកដាក់ស្តែងក្តី ។ ការខាតបង់ដែលត្រូវយោងទៅឆ្នាំមុខនឹងត្រូវកំណត់ឡើងក្រោយពីបានបែងចែកខ្លួននានាហើយ ។

២- វិធានសម្រាប់កំណត់ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវបែងចែក ការចាត់ចែងចំពោះវិភាគទានផ្សេងៗនិងការកែតម្រូវទៅលើចំណែកជាមូលដ្ឋានរបស់សមាជិកម្នាក់ៗនៃក្រុមអាជីវកម្មនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ផ្នែកទី៣
ការកាត់កង

មាត្រា ១១.-

ការកាត់កងដែលអនុញ្ញាតត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- រឿរលែងតែបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២ ដល់មាត្រា១៨ នៃច្បាប់នេះ ចំណាយដែលអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងរួមមានបន្តកដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានទូទាត់ប្រាក់សងនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធដើម្បីប្រកបអាជីវកម្ម ។

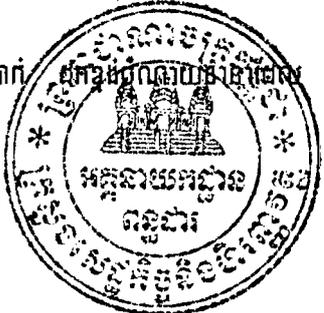
២- ថ្លៃឈ្នួល ការប្រាក់ ការប៉ះប៉ូវ ការទូទាត់ប្រាក់ស្រែនានាដែលបានបើកឱ្យអ្នកទទួលខុសត្រូវឬអភិបាលរបស់សហគ្រាស សមាជិកភាគទុនសមាជិករបស់ក្រុមអាជីវកម្ម សមាជិកនៃគ្រួសារអ្នកជាប់ពន្ធឬបុគ្គលទាក់ទិនផ្សេងទៀត ក្នុងករណីមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា ការទូទាត់នោះបានអនុវត្តចំពោះការបំពេញសេវាដាក់ស្តែង ហើយក្នុងកិរិយាសមហេតុសមផលផងដែរ ។

៣- ប្រាក់ដែលបានទូទាត់លើអាគារឬឬទ្រព្យសកម្មដទៃទៀត ការកែលំអដាច់លាបប្តូរការកែលំអនានាក្នុងនោះមានទាំងការប្រាក់និងប្រាក់ពន្ធអាករ ដែលបានបង់ក្នុងរយៈពេលសាងសង់ឬទិញចូលផង ។ ទឹកប្រាក់នេះត្រូវកាត់ក្រាចូលក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មដែលពាក់ព័ន្ធ ហើយត្រូវកាត់កងតាមការរំលស់ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៣ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១២.-

ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងនូវចំណាយលើការប្រាក់ដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានទូទាត់ប្រាក់សងនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធដើម្បីប្រកបអាជីវកម្ម ប៉ុន្តែមិនឱ្យលើសពីផលបូកនៃចំណូលការប្រាក់របស់អ្នកជាប់ពន្ធ និង ៥០ភាគរយនៃប្រាក់ចំណូលសុទ្ធ ក្រៅពីការប្រាក់របស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ។

ចំណូលសុទ្ធក្រៅពីការប្រាក់ គឺជាប្រាក់ចំណូលដុលក្រៅពីចំណូលការប្រាក់ ដ៏ក្នុងកំណត់ដោយខ្លួនវាផ្ទាល់ អនុញ្ញាតឱ្យផាត់ចេញលើកលែងតែចំណាយការប្រាក់ ។

ចំណាយការប្រាក់ដែលសល់ពីការកាត់កងខាងលើ ត្រូវចាត់ទុកជាចំណាយការប្រាក់សម្រាប់ឆ្នាំជាប់ តទូទាំងឆ្នាំ ហើយការដាច់ចេញត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃមាត្រានេះដូចគ្នា ។
មាត្រា ១៣.-

លក្ខខណ្ឌនៃវិលសំទ្រព្យរូបិ៍ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ទាយជួនានឱ្យដល់វិលសំទ្រវគ្គណាមួយវិធីវិលសំស្មើភាគប្រវិធីវិលសំថយជាលំដាប់ ។ ទ្រព្យរូបិ៍ ដែលអាចវិលសំបាន គឺទ្រព្យរូបិ៍ប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្មដែលតែងតែបាត់បង់តម្លៃដោយការប្រើប្រាស់ឬភាពហួសសម័យ ។ ដីធ្លីមិនមែនជាទ្រព្យអាចវិលសំបានទេ ។

២- ទ្រព្យរូបិ៍ទាំងអស់ ត្រូវបានបែងចែកជា ៤ប្រភេទ :

ក. ប្រភេទទី១ រួមមាន អាគារនិងសំណង់ ដែលជាបស្ស័ន្តនៃអាគារនោះ។ ទ្រព្យនីមួយៗ ក្នុងប្រភេទនេះ ត្រូវវិលសំតាមវិធីស្មើភាគតាមអត្រា ៥ភាគរយក្នុង១ឆ្នាំ

ខ. ប្រភេទទី២ រួមមាន ទ្រព្យដែលមានអាយុកាលប្រើប្រាស់ត្រឹម ៤ឆ្នាំ ហើយអត្រា វិលសំស្មើភាគលើទ្រព្យនីមួយៗ គឺ ៦៥ភាគរយ

គ. ប្រភេទទី៣ រួមមាន ទ្រព្យដែលមានអាយុកាលប្រើប្រាស់លើសពី ៤ឆ្នាំ ដល់ ៨ឆ្នាំ ហើយអត្រាវិលសំស្មើភាគលើទ្រព្យនីមួយៗ គឺ ១២,៥ភាគរយ

ឃ. ប្រភេទទី៤ រួមមាន ទ្រព្យរូបិ៍ដាច់ទាំងអស់ ហើយអត្រាវិលសំស្មើភាគលើទ្រព្យ នីមួយៗ គឺ ១០ភាគរយ ។

៣- អ្នកជាប់ពន្ធដែលជ្រើសយកវិធីវិលសំថយជាលំដាប់ ត្រូវប្រើអត្រាវិលសំស្មើនិង ២០០ភាគរយ នៃអត្រាវិលសំតាមវិធីស្មើភាគ ហើយត្រូវអនុវត្តលើតម្លៃសរុបមិនទាន់វិលសំអស់នៃទ្រព្យទាំងអស់ នៅក្នុងប្រភេទនីមួយៗ។ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើវិធីវិលសំថយជាលំដាប់តែចំពោះទ្រព្យប្រភេទទី២ ទី៣ និងទី៤ តែប៉ុណ្ណោះ ។

៤- សហគ្រាសដែលស្ថិតក្រោមច្បាប់វិនិយោគត្រូវប្រើវិធីវិលសំស្មើភាគចំពោះទ្រព្យគ្រប់ប្រភេទ ។

៥- នីតិវិធីក្នុងការបង្កើតប្រភេទទ្រព្យ ការបញ្ចូលទ្រព្យទៅក្នុងប្រភេទណាមួយ ការបញ្ជាទ្រព្យ ពីប្រភេទណាមួយ ហើយនិងការចាត់ចែងចំពោះបញ្ហាជូសជុលក្រុមទាំងចំណាយផ្សេងៗ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

៦- អ្នកជាប់ពន្ធដែលស្ថិតក្រោមច្បាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញនៅមុនថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៧ ត្រូវ ធ្វើការជ្រើសរើសដែលមិនអាចកែប្រែវិញបាន នូវវិធីវិលសំតាមវិធីស្មើភាគប្រវិធីវិលសំថយជាលំដាប់ ចំពោះទ្រព្យ ដែលមិនទាន់វិលសំអស់យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៧ ។ ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធជី ការជ្រើសរើសត្រូវធ្វើ ឡើងយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ នៃឆ្នាំចុះបញ្ជី ។

មាត្រា ១៤.-

ចំពោះទ្រព្យអរូបិ៍ ដែលរួមមានប្រកាសនីយប័ត្រពណ្ណកម្ម សិទ្ធិចម្លង គំនូរប្លង់ គំរូនិងសិទ្ធិអាជីវកម្ម ដែលមានអាយុកាលមានកំណត់ អត្រាវិលសំលើទ្រព្យនីមួយៗ ត្រូវគណនាដោយផ្អែកលើអាយុកាលរបស់ទ្រព្យនោះតាម វិធីវិលសំស្មើភាគ ។ បើសិនជាអាយុកាលនៃទ្រព្យអរូបិ៍មិនអាចកំណត់បាន វិលសំប្រាក់ត្រូវអនុវត្តតាមអត្រា ១០ភាគរយ លើតម្លៃទ្រព្យអរូបិ៍ ។

មាត្រា ១៥.-

ការវិលសំធនធានធម្មជាតិ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ទាយព្វទានឱ្យដល់ការរំលស់លើធនធានធម្មជាតិ មានជាអាទិ៍ ព្រៃឈើនិងឧស្ម័នធម្មជាតិ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

ក. ចំណាយក្នុងការរុករកនិងអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងនោះមានទាំងការប្រាក់ដែលជាប់ទាក់ទងដល់ ចំណាយនោះផង ត្រូវបូកបញ្ចូលទៅក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មនៃធនធាននោះ ។

ខ. ទឹកប្រាក់រំលស់លើធនធានធម្មជាតិទីមួយដែលត្រូវដាច់ចេញនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធនាមួយ ត្រូវគណនាដោយយកសមតុល្យនៃគណនីធនធានធម្មជាតិ ទៅគុណនឹងផលចែករវាងបរិមាណដែលបានផលិតចេញអំពីធនធាន ធម្មជាតិនៅក្នុងឆ្នាំនិងចំនួនចំនួននៃផលិតផលសរុបដែលអាចទាញយកបានពីធនធាននោះ ។

ប- គីតិវិធីសម្រាប់កំណត់ចំនួនចំនួននៃផលិតផលសរុប ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ១៦.-

ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យដាច់ចេញនូវវិភាគទានសប្បុរសធម៌ដែលបានបរិច្ចាគឱ្យអង្គការនានា ដូចមានចែង ក្នុងមាត្រា៩ នៃច្បាប់នេះ ប៉ុន្តែមិនត្រូវឱ្យលើសពី ៥ភាគរយ នៃប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធមុនពេលកាត់កងវិភាគទាន សប្បុរសធម៌ទាំងនោះឡើយ ។

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃវិភាគទានសប្បុរសធម៌ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ១៧.-

ក្នុងករណីដែលមានការខាតបង់នៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធនាមួយ ការខាតបង់នោះត្រូវចាត់ជាបន្ទុកសម្រាប់ ឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់ បើវិញត្រូវកាត់ចេញពីប្រាក់ចំណេញសម្រេចបាននៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់នោះ ។ បើប្រាក់ចំណេញនេះ មិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទូទាត់ជាស្ថាពរទេ ចំណែកនៃការខាតបង់ដែលនៅសេសសល់ ត្រូវយោងទៅឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្តបន្ទាប់ រហូតដល់ឆ្នាំជាប់ពន្ធទី៥ ។

នៅពេលណាដែលការខាតបង់មានលើសពីមួយឆ្នាំ មាត្រានេះត្រូវអនុវត្តចំពោះការខាតបង់ទាំងឡាយ តាមលំដាប់ដែលការខាតបង់បានកើតឡើង ។

មាត្រា ១៨.-

ក្នុងករណីសហគ្រាសចាប់ពី ២ ឡើងទៅ ទោះបីជាបានបង្កើតប្រៀបចំឡើងនៅក្នុងប្រទេសព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយដែលស្ថិតក្រោមកម្មសិទ្ធិរួមគ្នា ក្នុងករណីចាំបាច់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការបែងចែកប្រាក់ចំណូលសុទ្ធ ប្រាក់ដាច់ចេញអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗក្នុងចំណោមសហគ្រាសនិងម្ចាស់កម្មសិទ្ធិទាំងនោះ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការចៀសវាងប្លែកៗ វេសពន្ធប្រាក់ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវប្រាក់ចំណូលរបស់សហគ្រាសរបស់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ។

សម្រាប់គោលដៅនៃមាត្រានេះ សហគ្រាសចាប់ពី ២ ឡើងទៅ ត្រូវស្ថិតក្រោមកម្មសិទ្ធិរួមគ្នា បើសិនជាមានបុគ្គលណាម្នាក់មានកម្មសិទ្ធិចាប់ពី ២០ភាគរយ ឡើងទៅ លើកម្រិតភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់ សហគ្រាសនីមួយៗ ។

មាត្រា ១៩.-

សម្រាប់បទបញ្ជាព្រឹត្តិការណ៍លើប្រាក់ចំណេញ ចំណាយដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យដាច់ចេញមាន :

១- ចំណាយលើសកម្មភាពទាំងឡាយដែលទូទាត់ទុកជាការកំសាន្ត ការកំសាន្តបំបែក ការ ទទួលភ្ញៀវការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយណាមួយដែលជាប់ទាក់ទងនឹងសកម្មភាពទាំងនេះ ។

២- ចំណាយសម្រាប់ការរស់នៅផ្ទាល់ខ្លួនក្រុមគ្រួសារ លើកលែងតែអង្គប្រយោជន៍បន្ថែមជាប្រាក់
ឬជាវត្ថុ ដែលប្រាក់ពន្ធត្រូវបានកាត់ទុកតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ។

៣- ប្រាក់ពន្ធដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើការណែនាំបានកំណត់និងពន្ធកាត់ទុកដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពី
ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សបានកំណត់ ។

៤- ការខាតបង់លើការលក់ឬដោះដូរទ្រព្យសម្បត្តិ ទោះដោយផ្ទាល់ឬប្រយោលក្តី រវាងបុគ្គល
ទាក់ទង ។

៥- ចំណាយនានា រៀបរយលែងតែចំណាយដែលកើតមានហើយ ហើយអ្នកជាប់ពន្ធអាចបញ្ជាក់ច្បាស់
លាស់នូវចំនួនទឹកប្រាក់និង គោលដៅអាជីវកម្មស្របទៅតាមបែបបទដែលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ផ្នែកទី៤
អត្រាពន្ធនិម្មិតពន្ធគ្រូបបង់

មាត្រា ២០.-

អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ មានដូចតទៅ :

- ១- ២០ ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណេញដែលសម្រេចបានដោយនីតិបុគ្គល ។
- ៣០ ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណេញដែលសម្រេចបានក្រោមភិក្ខុសន្យាបែងចែកផលិតផលប្រេងកាត
និង ឧស្ម័នធម្មជាតិឬសម្រេចបានពីការធ្វើអាជីវកម្មលើធនធានធម្មជាតិ រួមទាំងព្រៃឈើ រ៉ែ មាសឬក្រូចមានតម្លៃនានា។
- ៣- ៩ ភាគរយ ចំពោះសហគ្រាសវិនិយោគដែលផុតរយៈពេលលើកលែងពន្ធ ។
- ៤- ០ ភាគរយ ចំពោះសហគ្រាសវិនិយោគ ដែលស្ថិតនៅក្នុងរយៈពេលលើកលែងពន្ធ ។
- ៥- តាមការងារអត្រាពន្ធកំណើនតាមថ្នាក់ខាងក្រោម ចំពោះប្រាក់ចំណេញដែលសម្រេចបានដោយ
បុគ្គលបុគ្គលនិងចំណែកដែលត្រូវបែងចែកឱ្យសមាជិកម្នាក់ៗរបស់ក្រុមអាជីវកម្ម ដែលមិនត្រូវបានចាត់ទុកជានីតិបុគ្គល :

	ភាគនៃ ប្រាក់ចំណេញ ប្រចាំឆ្នាំដែលត្រូវជាប់ពន្ធ	អត្រាពន្ធ
ពី	០ រៀល ដល់	៦.០០០.០០០ រៀល ០%
ពី	៦.០០០.០០១ រៀល ដល់	១៥.០០០.០០០ រៀល ៥%
ពី	១៥.០០០.០០១ រៀល ដល់	១០២.០០០.០០០ រៀល ១០%
ពី	១០២.០០០.០០១ រៀល ដល់	១៥០.០០០.០០០ រៀល ១៥%
	លើសពី	១៥០.០០០.០០០ រៀល ២០%

មាត្រា ២១.-

ពន្ធលើសហគ្រាសធានារ៉ាប់រង ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

- ១- ចំពោះសហគ្រាសដែលមានសកម្មភាពជាសំខាន់ ក្នុងការធានារ៉ាប់រងជានិច្ចដោយប្រើប្រាស់ប្រាក់បៀវត្ស
ទ្រព្យសម្បត្តិឬហានិភ័យផ្សេងៗ ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

ក. ៥ ភាគរយ នៃបច្ចុប្បន្នភាពការងាររបស់រដ្ឋបាល ដែលទទួលបាននៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ចំពោះ ការធានារ៉ាប់រងធានារ៉ាប់រងបន្ត ទូរហានិភ័យនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ខ. តាមអត្រាកំណត់ក្នុងមាត្រា២០ នៃច្បាប់នេះ ចំពោះសកម្មភាពដទៃទៀត ដែលមិនមែន ជាការធានារ៉ាប់រងធានារ៉ាប់រងបន្ត ។

៦- វិធាននិងនីតិវិធីនៃការបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញរបស់សហគ្រាសធានារ៉ាប់រង ត្រូវកំណត់ដោយ ប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ២២.-

ចំពោះអាជីវកម្មមិនទាក់ទិន ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវកំណត់ស្មើនឹង ២០ភាគរយ លើចំនួនប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធនៃអាជីវកម្ម មិនទាក់ទិនរបស់អង្គការធនា ដុចមានចែងក្នុងមាត្រា៩ នៃច្បាប់នេះ ។

២- សម្រាប់គោលដៅនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ពាក្យ “ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធនៃអាជីវកម្មមិនទាក់ទិន” គឺជាផលជក់រវាង ប្រាក់ចំណូលសរុបសម្រេចបានពីអាជីវកម្មមិនទាក់ទិន ដែលអង្គការណាមួយបានធ្វើជាទៀងទាត់និងការកាត់ កងនានា ទាក់ទិនផ្ទាល់ទៅនឹងការធ្វើអាជីវកម្ម ដែលបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញបានអនុញ្ញាត ។

៣- ពាក្យ “អាជីវកម្មមិនទាក់ទិន” សំដៅដល់ អាជីវកម្មខាងពាណិជ្ជកម្មឬ ឧស្សាហកម្មអាជីវកម្ម ផ្សេងទៀតរបស់អង្គការ ដើម្បីស្វែងរកប្រាក់ចំណេញឬមូលនិធិ ហើយពុំមានទាក់ទិនជាសំខាន់ដល់គោលដៅឬមុខងារដែល ជាមូលដ្ឋាននៃការលើកលែងពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ២៣.-

ពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- លើសិនជាសហគ្រាសណាមួយបែងចែកភាគលាភឱ្យទៅអ្នកចូលហ៊ុនក្នុង ស្រុកនិងអ្នកចូលហ៊ុនបរទេស របស់ខ្លួននៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ សហគ្រាសនោះ ត្រូវកាត់ទុកនិង ត្រូវបង់ប្រាក់ពន្ធដែលមានចំនួនស្មើនឹងផលគុណនៃទឹក ប្រាក់ ភាគលាភបំបែងទៅតាមអត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ គុណនឹងអត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ ដូចមានចែងក្នុង មាត្រា២០ នៃច្បាប់នេះ ។

២- ប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកខាងលើនេះ ត្រូវក្លាយជា ឥណទានពន្ធនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណេញរបស់ សហគ្រាសដែលបែងចែកភាគលាភ សម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធដែលបានធ្វើការកាត់ទុកនោះ ។ លើសិនជា ឥណទានពន្ធមាន ចំនួនលើសពីប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ចំនួនលើសនោះត្រូវយោងទៅមុខហើយក្លាយទៅជា ឥណទានពន្ធសម្រាប់ឆ្នាំបន្ទាប់ ។ ដោយឡែកចំពោះពន្ធកាត់ទុកលើការបែងចែកភាគលាភ ដោយសហគ្រាសធានារ៉ាប់រង ដែលជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២១ នៃច្បាប់នេះ មិនអាចប្រើជាឥណទានពន្ធតទេ ។

៣- សហគ្រាសណាមួយ (តទៅនេះហៅថា “សហគ្រាសទីមួយ”) ដែលមានកម្មសិទ្ធិចាប់ពី ២០ភាគរយឡើងទៅ លើដើមទុនផ្ទាល់របស់សហគ្រាសទីពីរ ត្រូវតែបង្កើតនូវគណនីភាគលាភ ។ ពេលណាសហគ្រាស ទីមួយបានទទួលភាគលាភបង់ពន្ធរួចហើយពីសហគ្រាសទីពីរ សហគ្រាសទីមួយ ត្រូវកាត់ប្រាក់ចំនួនប្រាក់ភាគលាភនោះ ទៅក្នុងគណនីភាគលាភរបស់ខ្លួន ។ ពេលណាសហគ្រាសទីមួយបែងចែកភាគលាភជាបន្តទៀតទៅអ្នកចូលហ៊ុនរបស់ខ្លួន ទឹកប្រាក់បែងចែកដែលត្រូវដកចេញពីគណនីភាគលាភ មិនត្រូវមានការកាត់ទុកពន្ធដុចក្នុងករណីនោះទេ ។

៤- រូបវន្តបុគ្គលឬសហគ្រាសដែលបានទទួលភាគលាភអំពីសហគ្រាសដែលមានភាគទុកក្នុងករណីនេះ

ទុកតាមកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ឬក៏បានទទួលភាគលាភដកចេញពីគណនីភាគលាភ ដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៣ នៃ មាត្រានេះ មិនត្រូវកាត់ ត្រាភាគលាភនេះក្នុង ប្រាក់ចំណូលទេ ។

ផ្នែកទី៥
ពន្ធដែលត្រូវបានកាត់

មាត្រា ២៤.-

ពន្ធអប្បបរមា ត្រូវបានកំណត់លើអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិព ។ ពន្ធអប្បបរមា ជាពន្ធមួយដាច់ដោយ ឡែកនិងផ្សេងពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ។ ពន្ធនេះត្រូវបង់ដោយអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិព ទោះបីអ្នកជាប់ពន្ធនោះបានទទួល លក្ខណៈសម្បត្តិជាសហគ្រាសវិនិយោគក៏ដោយ ។ ពន្ធអប្បបរមា ត្រូវកំណត់តាមអត្រា ១ភាគរយ លើផលរបរប្រចាំ ឆ្នាំរួមបញ្ចូលទាំងពន្ធអាករនានា ហើយត្រូវបង់ទៅពេលទូទាត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ ។

ពន្ធអប្បបរមា អាចត្រូវបានកាត់បន្ថយដោយពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំដែលបានបង់ជាក់ស្តែងតាម វិធានដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៣៧ មាត្រា៣៨និងមាត្រា៣៩ នៃច្បាប់នេះ ។

ផ្នែកទី៦
ពន្ធកាត់ទុកនិងប្រាក់ចំណែកនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ

មាត្រា ២៥.-

ពន្ធកាត់ទុកទូទៅត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- អ្នកបើកប្រាក់និវាសនជនដែលបានធ្វើការទូទាត់ជាសាច់ប្រាក់ឬជារត្ន ឱ្យដល់បុគ្គលនិវាសនជន ត្រូវកាត់ទុកនិងបង់ប្រាក់ពន្ធនៅតាមអត្រាកំណត់ដូចខាងក្រោម លើចំនួនទូទាត់មុនការកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធ :

ក. អត្រា ១៥ ភាគរយ ចំពោះ :

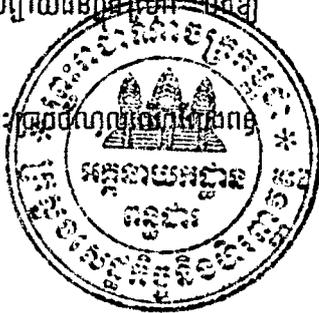
- ប្រាក់ចំណូលដែលរូបវន្តបុគ្គលបានទទួលពីការបំពេញសេវានានា រួមទាំងការគ្រប់គ្រង ឬការពិគ្រោះយោបល់ឬសេវា ប្រចាំប្រហែល

- សួយសារចំពោះព្រលឹងនិងភាគកម្មក្នុងធនាគារ ប្រេងកាតឬខ្សែទូរស័ព្ទជាតិ ហើយ និងការប្រាក់ដែលបង់ទៅឱ្យរូបវន្តបុគ្គលឬសហគ្រាស លើកលែងតែការប្រាក់ដែលបង់ទៅឱ្យធនាគារ និងស្ថាប័នស្នាក់នៅធន ក្នុងស្រុក

ខ. អត្រា ១០ ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណូលពីការឱ្យជួលចលនឬអចលនទ្រព្យ

គ. អត្រា ៥ ភាគរយ ចំពោះការប្រាក់ដែលធនាគារឬស្ថាប័នស្នាក់នៅធនបង់ឱ្យ ទៅរូបវន្តបុគ្គលនិវាសនជន ដែលមានគណនីសន្សំកាលកំណត់ ។

២- ការកាត់ទុកក្នុងមាត្រានេះ មិនត្រូវអនុវត្តទៅចំពោះការទូទាត់ ចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩ នៃច្បាប់នេះ ។

៣- សម្រាប់គោលដៅនៃមាត្រានេះនិងមាត្រា២៦ នៃច្បាប់នេះ ពាក្យ “អ្នកបើកប្រាក់និវាសនជន” សំដៅដល់ :

ក. សហគ្រាសនិវាសនជនឬក្រុមអាជីវកម្មនិវាសនជន

ខ. រូបវន្តបុគ្គល ចំពោះតែការបើកប្រាក់ទាំងឡាយ ដែលរូបវន្តបុគ្គលនោះធ្វើឡើងក្នុងការប្រកបអាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២៦.-

អ្នកបើកប្រាក់និវាសនជន ដែលបានទូទាត់ប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា ឱ្យទៅបុគ្គលនិវាសនជន ត្រូវកាត់ទុកនិងបង់នូវប្រាក់ពន្ធចំនួន ១៥ ភាគរយ នៃទឹកប្រាក់ត្រូវបើក មុនការកាត់ទុក ។

មាត្រានេះមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះភាគលាភដែលមានចែងក្នុងមាត្រា២៣ នៃច្បាប់នេះទេ ។

មាត្រា ២៧.-

ពន្ធកាត់ទុកដែលបានអនុវត្តលើការបែងចែកនានាតាមមាត្រា២៣ នៃច្បាប់នេះ ពន្ធកាត់ទុកលើការទូទាត់ឱ្យដល់រូបវន្តបុគ្គលនិវាសនជនតាមមាត្រា២៥ នៃច្បាប់នេះ និងពន្ធកាត់ទុកលើការទូទាត់ឱ្យដល់បុគ្គលនិវាសនជនតាមមាត្រា២៦ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកថាជាពន្ធចុងក្រោយសម្រាប់អ្នកទទួលការទូទាត់ឬការបែងចែកដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងមាត្រាទាំងឡាយនេះ ។

មាត្រា ២៨.-

សហគ្រាសដែលជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមរបបពិក ក្នុងនោះមានទាំងសហគ្រាសរមយោគផល ជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមអត្រា ៩ភាគរយ មានកាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់រំដោះប្រចាំខែសម្រាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមអត្រា ១ភាគរយ នៃផលរបរពិតរូបបញ្ចូលទាំងពន្ធអាករគ្រប់ប្រភេទដែលសម្រេចបានក្នុងខែមុន ។ ប្រាក់រំដោះនេះនឹងត្រូវបានយកមកកាត់កងពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ នៅពេលធ្វើការទូទាត់ប្រចាំឆ្នាំ ។

ផ្នែកទី៧
កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

មាត្រា ២៩.-

អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិកនិងរបបបំព្រួញមានកាតព្វកិច្ច :

១- អ្នកជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញដែលត្រូវបង់ពន្ធតាមរបបពិកឬរបបបំព្រួញ ត្រូវផ្ញើជូនជាវិញ្ញាបនបត្ររដ្ឋបាលសារពើពន្ធ នូវលិខិតប្រកាសប្រាក់ចំណេញដែលខ្លួនសម្រេចបានក្នុងឆ្នាំសារពើពន្ធមុន ។ លិខិតប្រកាសនោះត្រូវចុះបញ្ជីជាដាច់ខាតក្នុងរយៈពេល៣ខែ ក្រោយពីដំណាច់ឆ្នាំសារពើពន្ធ ។

២- អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិកត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដើម្បីយកជា

មួយនូវ :

- ក. តារាងតុល្យការ
- ខ. គណនីលទ្ធផល

៣. ការវាស់វែងមាតិកាប្រៃសណីយ៍ ។

៣- អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបបំព្រួញ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដោយ ភ្ជាប់ជាមួយនូវឯកសារនានា តាមគំរូដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវផ្តល់ជូន ។

៤- ចំពោះសហគ្រាសដែលមានការខាតបង់ ក៏ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធតាមបែបបទនិង ក្នុងរយៈពេលដូចគ្នាដែរ ។

មាត្រា ៣០.-

អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបម៉ៅការមានកាតព្វកិច្ច ៖

១- អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបម៉ៅការ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធជារៀង រាល់ឆ្នាំ យ៉ាងយឺតបំផុតនៅថ្ងៃទី៣១ តុលា តាមគំរូដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវផ្តល់ជូន ។

២- ចំនួនប្រាក់ចំណេញម៉ៅការត្រូវកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ បន្ទាប់ពីបានត្រួតពិនិត្យ និង ពិភាក្សាជាមួយអ្នកជាប់ពន្ធឬអ្នកតំណាង ។ ប្រាក់ចំណេញម៉ៅការនេះ ត្រូវគិតតាមអត្រាចំណេញទៅតាម ប្រភេទនិង តាមមុខរបរអាជីវកម្ម ដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

៣- កំរិតពន្ធលើប្រាក់ចំណេញម៉ៅការត្រូវកំណត់ជាស្មើរវាងសម្រាប់រយៈពេលមួយមានកំណត់ ៣ខែ ៦ខែ ឬ១ឆ្នាំ ។

៤- អ្នកជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមរបបម៉ៅការ ត្រូវបង់ពន្ធនេះជារៀងរាល់ខែ តាមពេលវេលា ដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

មាត្រា ៣១.-

បុគ្គលឬអ្នកទទួលភារៈបើកប្រាក់ ដែលកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធតាមមាត្រា២៥ និងមាត្រា២៦ នៃច្បាប់នេះ ឬដែលបានកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធពិភាគលាភតាមមាត្រា២៣ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ ដែលបានកាត់ទុកជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ទៅតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវផ្តល់ជូនយ៉ាងយឺតបំផុត ត្រឹមថ្ងៃទី១៥ នៃ ខែបន្ទាប់ពីខែដែលបានធ្វើការកាត់ទុក ។

មាត្រា ៣២.-

បុគ្គលដែលមានកាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់វិដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធនិង បង់ប្រាក់វិដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ទៅតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវផ្តល់ជូនយ៉ាងយឺតបំផុត ត្រឹមថ្ងៃទី១៥ នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលបំណុលបានកើតឡើង ។

ផ្នែកទី៨

ប្រភេទប្រាក់ចំណូល

មាត្រា ៣៣.-

រៀងរាល់តែមានបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង នៅក្នុងច្បាប់នេះ ប្រាក់ចំណូលដូចខាងក្រោម ត្រូវដាក់ទុកជាមាតិកា ប្រកបព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ៖

- ១- ការប្រាក់ដែលបង់ដោយសហគ្រាសនិវាសនជន ក្រុមអាជីវកម្មនិវាសនជនឬស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ២- ភាគលាភដែលបានបែងចែកដោយសហគ្រាសនិវាសនជននៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ៣- ប្រាក់ចំណូលពីសេវាកម្មដែលបានបំពេញនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ៤- ប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីការអោយជួលចលនៈ ឬអចលន ទ្រព្យដែលប្រើ ប្រាស់ក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ៥- ប្រាក់សូយសារដែលបានមកពីការប្រើប្រាស់ ឬសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទ្រព្យអរូបី នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ៦- ផលចំណេញពីការលក់អចលន ទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឬផលចំណេញពីការផ្ទេរផលប្រយោជន៍ណាមួយនៃអចលន ទ្រព្យ ដែលស្ថិតនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ៧- ផលចំណេញពីការលក់ចលន ទ្រព្យព្រៃកម្រិតសារពើភ័ណ្ណ ក្នុងករណីដែលអ្នកលក់ជានិវាសនជននៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ៨- បុព្វលាភធានារ៉ាប់រងឬធានារ៉ាប់រងបន្ត ចំពោះហានិភ័យនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៣៤.-

និយមន័យនៃ ប្រាក់ចំណូល ប្រភេទបរទេស ត្រូវកំណត់ឡើងដោយយកនិយមន័យប្រាក់ចំណូល ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៣៣ នៃច្បាប់នេះមកប្រើ ហើយក្នុងនោះពាក្យ “ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា” ត្រូវជំនួសដោយពាក្យ “ប្រទេសណាមួយ ក្រៅពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា” ។

មាត្រា ៣៥.-

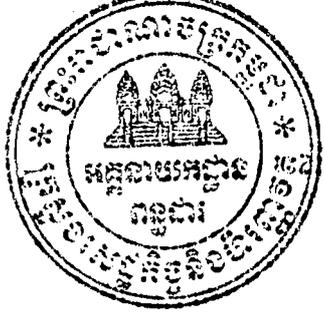
ក្នុងករណីដែលគ្មានព័ត៌មាន គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីកំណត់ប្រភេទចំណូលឬបើសិនជាវិធានធានាដែលមានរួចមកហើយ ពុំអាចន្ទុះបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវប្រាក់ចំណូលពីប្រភេទណាមួយបានទេនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធជាអ្នកកំណត់ប្រភេទនៃ ប្រាក់ចំណូលនោះ ។

ផ្នែកទី៩
គណនាប្រាក់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំត្រូវបង់

មាត្រា ៣៦.-

អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនដែលបានទទួល ប្រាក់ចំណូល ប្រភេទបរទេសនិងបានបង់ពន្ធតាមច្បាប់ពន្ធជារបរទេស ត្រូវបានទទួលនូវ ព័ណ្ណទានពន្ធសម្រាប់កាត់កងពី ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ដែលត្រូវបង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប៉ុន្តែលុះណាដែលមានការបង្ហាញឯកសារបញ្ជាក់អំពីការបង់ពន្ធនៅបរទេសនោះ ។

ដើម្បីគណនាប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មុនពេលកាត់ ព័ណ្ណទានពន្ធនេះ ត្រូវយកចំនួនសរុបនៃ ប្រាក់ចំណូលដែលបានទទួលអំពី ប្រភេទកម្ពុជានិង ប្រភេទបរទេសមកគិត ។

មាត្រា ៣៩.-

ការគណនា ប្រាក់ពន្ធអប្បបរមា ប្រាក់ពន្ធ ត្រូវបង់ប្រាក់ពន្ធគណនាសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ៖

១- អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវបង់ពន្ធអប្បបរមានៅពេលធ្វើការទូទាត់ ប្រាក់ពន្ធលើ ប្រាក់ចំណេញ ។ ពន្ធអប្បបរមា ត្រូវបង់អាច ត្រូវបានកាត់បន្ថយ ដោយបំណុលពន្ធលើ ប្រាក់ចំណេញក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធជាមួយគ្នាតាមមាត្រា២០ នៃច្បាប់នេះ ។

២- ក្នុងករណីបំណុលពន្ធលើ ប្រាក់ចំណេញ លើសពីបំណុលពន្ធអប្បបរមា ៖

ក. អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវទូទាត់ ប្រាក់ពន្ធ ត្រូវបង់តាមមាត្រា៣៧ នៃច្បាប់នេះ នៅពេលដាក់លិខិត

ប្រកាសសារពើពន្ធ

ខ. ប្រសិនបើចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានកាត់ទុកតាមមាត្រា២៥ និងមាត្រា២៨ នៃច្បាប់នេះ

មានចំនួនលើសពីបំណុលពន្ធអប្បបរមា អ្នកជាប់ពន្ធអាចស្នើសុំជាគណនាពន្ធចាត់

គ. ក្នុងករណីដូចក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ អ្នកជាប់ពន្ធមិនជាប់ពន្ធអប្បបរមាទេ ។

៣- ប្រសិនបើបំណុលពន្ធលើ ប្រាក់ចំណេញ គិតជាបំណុលពន្ធអប្បបរមា ៖

ក. គណនាពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធតាមកថាខ័ណ្ឌ២ មាត្រា៣៨ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវបានកាត់

បន្ថយដោយទឹកប្រាក់លំអៀងខាងលើ

ខ. គណនាពន្ធដែលបានកាត់បន្ថយចុះក្នុងការអនុវត្តតាមវាក្យខ័ណ្ឌ ក នៃកថាខ័ណ្ឌនេះ

ត្រូវចាត់ជា ការទូទាត់ ប្រាក់ពន្ធអប្បបរមាសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ។

ជំពូកទី២

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស

ផ្នែកទី១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៤០.-

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើ ប្រាក់បៀវត្ស ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ១១.នស.៩៤ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៤ ត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មដូចតទៅ ដើម្បីធានាពេញលេញនៃការងារ ។

មាត្រា ៤១.-

ពន្ធលើ ប្រាក់បៀវត្ស គឺជាពន្ធប្រចាំខែកំណត់លើ ប្រាក់បៀវត្ស ដែលបានទទួលក្នុង ក្របខ័ណ្ឌនៃការ បំពេញសកម្មភាពបំរើការងារ ។

រូបវន្តបុគ្គលនិវាសននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវជាប់ពន្ធលើ ប្រាក់បៀវត្សនោះ ប្រាក់បៀវត្ស ប្រភពកម្ពុជានិង ប្រាក់បៀវត្ស ប្រភពបរទេស ។

រូបវន្តបុគ្គលអនិវាសនជន ត្រូវជាប់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ចំពោះប្រាក់បៀវត្សប្រភពកម្ពុជា ។

មាត្រា ៤២.-

សម្រាប់គោលដៅនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស :

១- ពាក្យ "និវាសនជន" ក្នុងករណីដែលប្រើចំពោះនិយោជិត អ្នកជាប់ពន្ធរូបវន្តបុគ្គល មានន័យថាដែលស្នាក់នៅឬមានកន្លែងស្នាក់នៅជាគោលដៅដើមនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬដែលមានវត្តមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា លើសពី១៨២ថ្ងៃនៅក្នុងឆ្នាំប្រតិទិន ។

២- ពាក្យ "អនិវាសនជន" មានន័យថា ដែលមិនមែនជានិវាសនជន ។

៣- រឿងលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយ ការប្រើពាក្យនិយោជិត អ្នកជាប់ពន្ធនិងរូបវន្តបុគ្គល គឺសំដៅដល់ទាំងនិវាសនជននិងអនិវាសនជន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះ ។

៤- ពាក្យ "និយោជក" រួមមាន ស្ថាប័នរដ្ឋ នីតិបុគ្គលនិវាសនជន ក្រុមអាជីវកម្មនិវាសនជន គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អង្គការមិនស្វែងរកចំណេញ ឬរូបវន្តបុគ្គលនិវាសនជនដែលប្រកបអាជីវកម្ម ។

៥- ពាក្យ "និយោជិត" សំដៅដល់ រូបវន្តបុគ្គលដែលបានទទួលប្រាក់បៀវត្សអំពីសកម្មភាពបំរើការងាររបស់ខ្លួន រួមបញ្ចូលទាំងមន្ត្រីរាជការ មន្ត្រីជ្រើសតាំងដោយការបោះឆ្នោតនិងអ្នកទទួលខុសត្រូវអភិបាលរបស់សហគ្រាសផង ។

៦- ពាក្យ "ប្រាក់បៀវត្សប្រភពកម្ពុជា" មានន័យថា ប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញសកម្មភាពបំរើការងារនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ដោយឡែកចំពោះប្រាក់បៀវត្សដែលអនិវាសនជនបានទទួលក្នុងការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស ត្រូវចាត់ទុកថាមានប្រភពនៅក្នុងប្រទេសដែលអ្នកទូទាត់ប្រាក់បៀវត្សនោះស្នាក់នៅ ។

៧- ពាក្យ "បរទេស" :

ក. ពេលណាប្រើជាមួយរូបវន្តបុគ្គល មានន័យថា ដែលជាអនិវាសនជន

ខ. ចំពោះការកំណត់ប្រភពប្រាក់ចំណូល មានន័យថា ក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៨- ពាក្យ "ប្រាក់បៀវត្ស" សំដៅដល់ លាភការ ប្រាក់បំណាច់ បុព្វលាភ ប្រាក់ម៉ោងបន្ថែម ប្រាក់បំរុងប្រាក់នានានិងអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ដែលបានទូទាត់ឱ្យដល់និយោជិតឬដែលបានទូទាត់ដើម្បីជា ប្រយោជន៍ផ្ទាល់ឬប្រយោលដល់និយោជិតចំពោះការបំពេញសកម្មភាពបំរើការងារ ។

ផ្នែកទី២

ប្រាក់បៀវត្សលើកលែងពន្ធ

មាត្រា ៤៣.-

ការលើកលែងពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីការទូតនិងមន្ត្រីបរទេសដទៃទៀត ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ត្រូវបានលើកលែងពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ចំពោះ :

ក. ប្រាក់បៀវត្សដែលមន្ត្រីនិងនិយោជិតនៃសេដ្ឋកិច្ចក្នុងស្ថានភាពស្មើគ្នា រូបវន្តបុគ្គលនិវាសនជន រូបវន្តបុគ្គលអនិវាសនជន

មួយដែលកាន់លិខិតឆ្លងដែនការទុកបន្តការរបស់ប្រទេសនោះ បានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញមុខងារជាផ្លូវការនៅ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ខ. ប្រាក់បៀវត្សដែលតំណាង មន្ត្រីនិងនិយោជិតបរទេសរបស់អង្គការអន្តរជាតិ និងរបស់ ទីភ្នាក់ងារខាងសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសនៃរដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត បានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញមុខងារជាផ្លូវការ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

២- ការលើកលែងពន្ធក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវឈរលើគោលការណ៍បដិការរវាងរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ៤៤.-

ត្រូវបានលើកលែងពន្ធ :

១- ប្រាក់សំណងដោយពិតប្រាកដនូវចំណាយខាងវិជ្ជាជីវៈ ដែលបានចាយដោយនិយោជិតតាម សេចក្តីបង្គាប់និងសម្រាប់ជាប្រយោជន៍នៃនិយោជក ហើយដែលបានបំពេញលក្ខខណ្ឌ ដូចតទៅ :

ក. បានចាយក្នុងផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់និងដាច់ខាតរបស់សហគ្រាស

ខ. មិនបង្ហាញលក្ខណៈហួសប្រមាណស្តុកស្តម្ភហួសហេតុ

គ. បានបង្ហាញជាការស្តុកដោយវិញ្ញាបនបត្ររាយការណ៍និងបានទូទាត់ស្រេចចប់ ហើយដែល បានធ្វើក្នុងនាមអ្នកបានទទួល ប្រាក់សំណងនូវចំណាយពិតប្រាកដ ។

២- ប្រាក់បំណាច់នៃការបញ្ឈប់លែងឱ្យធ្វើការក្នុងកំរិតដែលបានបញ្ជាឱ្យច្បាប់ការងារ ។

៣- លាភការបន្ថែមមានលក្ខណៈខាងសង្គមកិច្ច ក្នុងករណីដែលបានបញ្ជាឱ្យច្បាប់ការងារ ។

៤- ការផ្គត់ផ្គង់ឱ្យដោយឥតយកថ្លៃឬយកថ្លៃទាបជាងថ្លៃដើមនូវឯកសណ្ឋានឬហិក្ខារសម្រាប់វិជ្ជាជីវៈ

ពិសេស ។

៥- ប្រាក់បំណាច់ម៉ៅការសម្រាប់ចំណាយបេសកកម្មនិងការធ្វើដំណើរ ។ ប្រាក់បំណាច់នេះមិនត្រូវ ត្រួតពិនិត្យជាមួយប្រាក់សំណងពិតប្រាកដ នូវចំណាយដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះឡើយ ។

ផ្នែកទី៣

មូលដ្ឋានគិតពន្ធប្រចាំខែ ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធ

ប្រចាំខែនិងគរតំណត់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំខែ

មាត្រា ៤៥.-

រៀបរយនៃអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ដែលត្រូវកំណត់ពន្ធតាមមាត្រា៤៨ នៃច្បាប់នេះ មូលដ្ឋានគិតពន្ធ ប្រចាំខែរបស់និវាសនដ្ឋាន គឺជាប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធ ដោយផ្ទាល់ចេញនូវ :

១- ប្រាក់កាត់ទុកដែលជាភាពពិតក្នុងការប្រតិបត្តិតាមច្បាប់ការងារ ដើម្បីបង្កើតបេឡាសោធននិង ធានាសុខុមាលភាពសង្គម ។

២- ការទូទាត់នានា ដែលត្រូវបានលើកលែងពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤៤ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៤៦.-

ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធ ប្រចាំខែ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធ ប្រចាំខែ របស់និយោជិតនិវាសនជនរួមមាន :

ក. ប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលពី ប្រភពកម្ពុជា

ខ. ប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលពី ប្រភពបរទេស

គ. ប្រាក់បុរេប្រទាន ប្រាក់ឱ្យខ្ចីប្រាក់រំដោះ ដែលនិយោជកបានបើកឱ្យនិយោជិត ។ ប្រាក់បុរេប្រទាន ប្រាក់ឱ្យខ្ចីប្រាក់រំដោះ ត្រូវរូបភាពលើបៀវត្សជាប់ពន្ធនៃខែដែលប្រាក់ទាំងនោះបានលើក ហើយត្រូវកាត់បន្ថយពីប្រាក់បៀវត្សក្នុងខែដែលនិយោជិតបានបង់សងវិញ ។

២- ផ្អែកលើការបង្ហាញភស្តុតាងនៃស្ថានភាពត្រួសារ និយោជិតនិវាសនជនណាមួយដែលមាន :

ក. កូនស្ថិតក្នុងបន្ទុកនាពេលដែលត្រូវបង់ពន្ធ ត្រូវបានទទួលនូវការបន្ថយមូលដ្ឋានកំណត់ពន្ធចំនួន ៧៥.០០០រៀល (ប្រាំពីរម៉ឺនប្រាំបីពាន់រៀល) ក្នុងករណីក្នុងមួយខែ ។

ខ. សហព័ទ្ធដែលធ្វើតែជាមេធាវី ត្រូវបានទទួលនូវការបន្ថយមូលដ្ឋានកំណត់ពន្ធចំនួន ៧៥.០០០រៀល (ប្រាំពីរម៉ឺនប្រាំបីពាន់រៀល) សម្រាប់តែម្នាក់ក្នុងមួយខែ ។

៣- ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធរួមមានប្រាក់បៀវត្សប្រភពកម្ពុជា ដែលត្រូវជាប់ពន្ធតាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃជំពូកនេះ ។

មាត្រា ៤៧.-

សម្រាប់និយោជិតនិវាសនជន ប្រាក់ពន្ធ ត្រូវបង់ ត្រូវកំណត់លើ ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធ ប្រចាំខែនិង ត្រូវកាត់ទុកដោយនិយោជក តាមអត្រាកំណើនតាមថ្នាក់ ដូចតទៅ :

ភាគបៀវត្សប្រចាំខែ ត្រូវជាប់ពន្ធ				អត្រាពន្ធ
ពី	០	ដល់	៥០០.០០០	០%
ពី	៥០០.០០១	ដល់	១.២៥០.០០០	៥%
ពី	១.២៥០.០០១	ដល់	៨.៥០០.០០០	១០%
ពី	៨.៥០០.០០១	ដល់	១២.៥០០.០០០	១៥%
		លើសពី	១២.៥០០.០០០	២០%

មាត្រា ៤៨.-

ចំពោះអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ជារៀងរាល់ខែនិយោជក ត្រូវកាត់ទុកនិងបង់ប្រាក់ពន្ធតាមកាលកំណត់តាមអត្រា ២០ភាគរយ នៃតម្លៃសរុបរបស់អត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ដែលបានផ្តល់ឱ្យនិយោជិតទាំងអស់ ។ តម្លៃនៃអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម គឺជាតម្លៃទីផ្សាររួមទាំងពន្ធអាករទាំងអស់ ។

មាត្រា ៤៩.-

រៀបរយនៃអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមដែលត្រូវកំណត់ពន្ធតាមមាត្រា៤៨ នៃច្បាប់នេះ សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ប្រាក់ពន្ធត្រូវកាត់ទុកដោយអ្នកបើកប្រាក់ឱ្យតាមអត្រា ១៥ភាគរយ លើរាល់ការទូទាត់ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធដែលមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ មាត្រា៤៦ នៃច្បាប់នេះ ។ ពន្ធកាត់ទុកនេះ គឺជាពន្ធចុងក្រោយនៃប្រាក់បៀវត្សសម្រាប់អនិវាសនជនជាអ្នកទទួលប្រាក់បៀវត្ស ។

មាត្រា ៥០.-

អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនដែលបានទទួលប្រាក់បៀវត្សប្រកបរបរទេស និងបានបង់ពន្ធតាមច្បាប់ពន្ធដារបរទេស ត្រូវបានទទួលនូវឥណទានពន្ធសម្រាប់កាត់កងពី ប្រាក់ពន្ធលើ ប្រាក់បៀវត្សដែល ត្រូវបង់ទៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប៉ុន្តែលុះ ណាដែលមានការបង្ហាញឯកសារបញ្ជាក់អំពីការបង់ពន្ធនៅបរទេសនោះ ។

ក. ដើម្បីគណនា ប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់ទៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មុនពេលកាត់ ឥណទាន ពន្ធនេះ ត្រូវយកចំនួនសរុបប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលអំពី ប្រភពកម្ពុជា និង ប្រភពបរទេសមកគិត

ខ. ឥណទានពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដាច់ដោយឡែកពីគ្នាសម្រាប់ ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ដោយ និវាសនជនកម្ពុជានៅប្រទេសក្រៅនីមួយៗ ។ ប៉ុន្តែ ឥណទានពន្ធផ្តល់ឱ្យសម្រាប់ពន្ធលើ ប្រាក់បៀវត្សដែលបានបង់នៅប្រទេស ក្រៅ គឺជាចំនួនដែលទាបជាងគេ ក្នុងចំណោម :

- ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ជាក់ស្តែងទៅប្រទេសក្រៅណាមួយ
- ចំនួនដែលបានមកពីការយកប្រាក់ពន្ធលើ ប្រាក់បៀវត្សសរុបពី គ្រប់ប្រភព ក្នុងរយៈពេល

ជាមួយគ្នា ដែលគណនាតាមអត្រាកំណើនតាមច្បាប់ក្នុងមាត្រា៤៧ នៃច្បាប់នេះ ទៅគុណនឹងផលចែករវាង ប្រាក់បៀវត្សដែល បានទទួលនៅប្រទេសក្រៅនោះនិង ប្រាក់បៀវត្សសរុបពី គ្រប់ប្រភព ។

ការបង្វិលសង ឥណទានពន្ធបរទេសអាចធ្វើទៅបាន លុះណាដែលអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនបានបំពេញបែបបទ ព្រមទាំងផ្តល់ឯកសារនានាកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ជាពិសេសសេចក្តីបញ្ជាក់របស់និយោជកនិងរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ នៃទឹកខ្លែងបំរើការងារនៅបរទេស ។

ផ្នែកទី៨
តារាងកិច្ចរបស់និយោជកនិងនិយោជិត

មាត្រា ៥១.-

ការបើកបៀវត្ស បង្កើតជាហេតុបណ្តាលឱ្យជាប់ពន្ធ ។

មាត្រា ៥២.-

បំណុលពន្ធនិងការព្យាបាលកិច្ចការពន្ធប្រាក់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ពន្ធនេះ គឺជាបំណុលរបស់រូបវន្តបុគ្គលដែលបានទទួលប្រាក់បៀវត្ស រួមទាំងរូបវន្តបុគ្គលបរទេស ផង រៀបរយដែលមានបទបញ្ញត្តិផ្ទុយដែលមានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ។

២- ពន្ធលើ ប្រាក់បៀវត្សត្រូវប្រមូលតាមរបៀបកាត់ទុកជាមុនជារៀងរាល់ខែ ដោយនិយោជកនៅរាល់ ពេលបើក ប្រាក់បៀវត្ស ។

៣- ប្រសិនបើនិយោជកស្នាក់នៅបរទេស តំណាងសារពើពន្ធនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែល និយោជកបានចាត់តាំង គឺជាអ្នកទទួលបានការកាត់ទុកពន្ធលើ ប្រាក់បៀវត្សមុនពេលបើក ប្រាក់បៀវត្សទៅឱ្យនិយោជិតនិងបង្វែរ ប្រាក់ពន្ធទាំងនោះជូនរដ្ឋ ។

៤- និយោជកឬតំណាងនិវាសនជននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជារបស់និយោជិតរៀបរយ ដោយប្រើប្រាស់ប្រាក់បៀវត្ស និងនិយោជិត ត្រូវទទួលខុសត្រូវរួមគ្នាក្នុងការបង់ពន្ធលើ ប្រាក់បៀវត្សក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៥- ពាក្យ “បុគ្គល” សំដៅដល់បុគ្គលឬក្រុមបុគ្គលដែលធ្វើអាជីវកម្ម ហើយនិងបុគ្គលណាមួយ ទៀត ដែលទាក់ទងជាមួយបុគ្គលនោះ ។

៦- ពាក្យ “ទាក់ទង” ចំពោះបុគ្គលណាមួយ មានន័យថា :

ក. បុគ្គលណាមួយដែលមានកម្មសិទ្ធិចាប់ពី ២០ភាគរយ ឡើងទៅលើកម្រៃសិទ្ធិបោះឆ្នោត នៃភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់នៃបុគ្គលដែលលើកយកមកពិចារណា

ខ. មានការគ្រប់គ្រងរួមគ្នាមាននាយករួមគ្នាជាមួយបុគ្គល

គ. ជាសមាជិកគ្រួសារឬជាសហចំណូលជាសមាជិកក្រុម គ្រួសារនៃសហចំណូលរបស់បុគ្គល

ឃ. បានទិញចាប់ពី ៣០ភាគរយ ឡើងទៅ នៃធាតុចេញសរុបរបស់បុគ្គល ក្នុងរយៈពេល

បីខែបន្តបន្ទាប់ ។

៧- ពាក្យ “អាករ” ក្នុងកិច្ចសន្យានេះ សំដៅដល់អាករលើតម្លៃបន្ថែម ។

មាត្រា ៥៧.-

ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ មានដូចតទៅ :

១- សេវាប្រៃសណីយ៍សាធារណៈ ។

២- សេវារបស់មន្ទីរពេទ្យនិងមន្ទីរពេទ្យ សេវាខាងវេជ្ជសាស្ត្រនិងទន្តសាស្ត្រនិងការលក់ទំនិញបន្ទាប់បន្សំ ខាងវេជ្ជសាស្ត្រនិងទន្តសាស្ត្រ ដែលទាក់ទងនឹងការបំពេញសេវាទាំងនេះ ។

៣- សេវាជីកព្នានអ្នកដំណើរដោយប្រព័ន្ធជីកព្នានសាធារណៈដែលជាកម្មសិទ្ធិទាំងស្រុងរបស់រដ្ឋ ។

៤- សេវាធានារ៉ាប់រង ។

៥- សេវាជាមូលដ្ឋានខាងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

៦- ការនាំចូលសម្ភារៈប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនដែលរួចពន្ធដារ ក្នុងកម្រិតតម្លៃដែលត្រូវកំណត់ដោយ ប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

៧. សកម្មភាពមិនស្វែងរកលោយ ដើម្បីបំរើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ដែលបានទទួលស្គាល់ ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៥៨.-

ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករចំពោះបេសកកម្មទូតនិងអង្គការអន្តរជាតិ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ការនាំចូលទំនិញសម្រាប់ឬដោយបេសកកម្មទូតនិងក្នុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិនិង ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលនានា សម្រាប់យកមកប្រើនៅក្នុងការបំពេញមុខងារផ្ទៃក្នុងរបស់ ខ្លួន ត្រូវកំណត់ថាជាការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ។ ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករត្រូវបានផ្តល់ឱ្យតែក្នុងករណីមានការបញ្ជាក់ អំពីប្រធានបេសកកម្មជូននាយកដ្ឋានពន្ធដារថា ទំនិញទាំងនោះបាននាំចូលមកសម្រាប់គោលដៅនៃការប្រើប្រាស់ខាងលើ នេះមែន ។

២- ការនាំចូលទំនិញសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បុគ្គលិករដ្ឋការនៃបេសកកម្មអង្គការ ដូច មានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវកំណត់ថាជាការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករចំពោះតែមុខទំនិញទាំងអស់ដែលបាន ចុះនៅក្នុងបញ្ជីរាយមុខទំនិញ ដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

៣- ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករនៅក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវឈរលើគោលការណ៍បដិការរវាងរដ្ឋាភិបាល
ពាក់ព័ន្ធ ។

ផ្នែកទី២

គោលការណ៍ទូទៅនៃអាករលើតម្លៃបន្ថែម

មាត្រា ៥៩.-

បុគ្គលជាប់អាករ សំដៅដល់បុគ្គលដែលត្រូវជាប់ពន្ធតាមរបបពិត ហើយដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ
ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦០ នៃច្បាប់នេះ ។

បុគ្គលដែលជាប់ពន្ធតាមរបបប្រុញ អាចស្នើសុំឱ្យចាត់ជាបុគ្គលជាប់អាករបាន ។ លក្ខខណ្ឌនិង
នីតិវិធីសម្រាប់ការស្នើសុំនេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

សម្រាប់គោលដៅនៃជំពូកនេះ ដំណើរការនៃត្រូវបានចាត់ទុកថាជាបុគ្គលជាប់អាករទេ ចំពោះសកម្មភាព
ដែលបានបំពេញក្នុងឋានៈជាដំណើរការ ។

មាត្រា ៦០.-

លើកលែងតែមានបទបញ្ញត្តិផ្ទុយ នៅក្នុងជំពូកនេះ ពាក្យ“ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ” សំដៅដល់ :

- ១. ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញសេវាដោយបុគ្គលជាប់អាករនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ២. ការដកយកទំនិញមកប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនដោយបុគ្គលជាប់អាករ ។
- ៣. ការផ្តល់ជាអំណោយឬការផ្គត់ផ្គង់ក្រោមតម្លៃពិត នូវទំនិញសេវាដោយបុគ្គលជាប់អាករ។
- ៤. ការនាំចូលទំនិញមកក្នុងតំបន់ត្រួតពិនិត្យព្រំដែននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

វិធាននិងនីតិវិធីសម្រាប់ការអនុវត្តមាត្រានេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

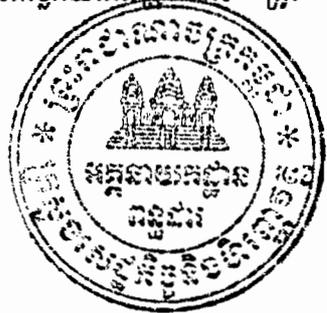
មាត្រា ៦១.-

តម្លៃជាប់អាករត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- តម្លៃជាប់អាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ គឺជាតម្លៃទំនិញសេវា ដែលអ្នកលក់យកពីអ្នកទិញ ។ តម្លៃជាប់
អាកររួមមានបន្ទុកដឹកជញ្ជូន ហើយនិងខ្ទង់ដទៃទៀត ដែលត្រូវទូទាត់ឱ្យអ្នកលក់ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់នោះ រួមបញ្ចូលទាំងអាករ
ពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន លើកលែងតែអាករលើតម្លៃបន្ថែម។ នីតិវិធីសម្រាប់ធ្វើការកែតម្រូវតម្លៃជាប់អាករនៅ
ពេលផ្គត់ផ្គង់ឬក្រោយពេលផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

២- ក្នុងករណីដែលការទូទាត់ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករជាសំណងអ្វីមួយក្រៅពីប្រាក់កាស ដើម្បីជា
ផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ឬប្រយោលដល់អ្នកលក់ សំណងនោះត្រូវគិតបញ្ចូលក្នុងតម្លៃជាប់អាករតាមតម្លៃទីផ្សារ ។

៣- តម្លៃជាប់អាកររបស់ទំនិញនាំចូល គឺជាតម្លៃគុណនៃតម្លៃទំនិញនាំចូលរាប់រងនិងដឹកជញ្ជូន
ដោយបុគ្គលនៃទំនិញនិងអាករពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន ។ បើសិនជាគ្មានតម្លៃគុណនៃទំនិញនោះទេ ត្រូវ
កំណត់យកតាមតម្លៃទីផ្សារ ។

៤- បើសិនជាតម្លៃជាប់អាវករបស់ទំនិញសេវាដែលបានផ្គត់ផ្គង់មិនកំណាងឱ្យកម្រិតទេនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចកំណត់ចេញនូវតម្លៃមួយសម្រាប់ទំនិញសេវា ហើយតម្លៃនោះត្រូវចាត់ទុកជាតម្លៃត្រឹមត្រូវ រហូតដល់ពេលមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ផ្សេងដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបយល់ព្រមផង ។

៥- តម្លៃជាប់អាវករនៃទំនិញប្រើចេញហើយ ដែលបុគ្គលជាប់អាវករបានទិញពីអ្នកប្រើប្រាស់ដើម្បីលក់ជាប្រចាំឬលក់ដុំសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ គឺជាចំនួនលំដាប់រវាងថ្ងៃលក់និងថ្ងៃទិញប្រាក់កម្រៃដែលបានមកពីការលក់ទំនិញនោះ ។
មាត្រា ៦២.-

ពេលផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- អាវករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវលក់កំណត់និងត្រូវបង់នៅពេលផ្គត់ផ្គង់ ។

២- ពេលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញនិងសេវា គឺជាពេលដែលអ្នកលក់ត្រូវចេញវិក្កយប័ត្រឬជាពេលដែលអ្នកលក់បានចេញវិក្កយប័ត្រ ប្រសិនបើវិក្កយប័ត្រនោះត្រូវបានចេញមុនពេលដែលអ្នកលក់ត្រូវចេញវិក្កយប័ត្រ ។

៣- វិក្កយប័ត្រអាវករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវចេញយ៉ាងយឺតបំផុតពីថ្ងៃក្រោយការបញ្ជូនទំនិញ ឬការបំពេញសេវាឬក្រោយការទូទាត់ករណីដែលការទូទាត់ធ្វើឡើងមុនការបញ្ជូនទំនិញឬការបំពេញសេវា ។ ប្រសិនបើការបញ្ជូនទំនិញមានវិក្កយប័ត្រភ្ជាប់ជាមួយទេ ត្រូវមានភ្ជាប់ឯកសារបញ្ជូនទំនិញដែលបានកត់ត្រា ត្រឹមត្រូវក្នុងទិន្នន័យបញ្ជូនទំនិញ ។

៤- ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញសេវា ដែលធ្វើឡើងជាបន្តបន្ទាប់ដែលមានការទូទាត់ច្រើនលើក ពេលផ្គត់ផ្គង់ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

៥- ចំពោះការនាំចូលទំនិញ ពេលផ្គត់ផ្គង់គឺជាពេលដែលអ្នកនាំចូលដាក់លិខិតប្រកាសជូនអាជ្ញាធរពយន្ត ទៅតាមគោលការណ៍ជាធរមាន ។

មាត្រា ៦៣.-

ទីកន្លែងផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

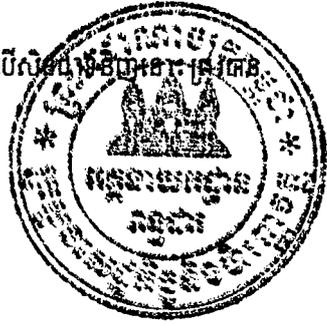
១- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញត្រូវចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បើសិនជាទំនិញនោះត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ ទោះមានលក្ខណៈជាការផ្ទេរសិទ្ធិប្រើប្រាស់ឬសិទ្ធិចាត់ចែងក្តី នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ចំពោះករណីដែលការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវមានការដឹកជញ្ជូន ការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺបើសិនជាទំនិញស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅពេលដែលការដឹកជញ្ជូនត្រូវបានចាប់ផ្តើម ។

២- ការផ្គត់ផ្គង់សេវាត្រូវចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បើសិនជាសេវានោះបានបំពេញនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយឡែកតែ :

ក. ការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់ទាក់ទងនឹងអចលនទ្រព្យ ត្រូវកំណត់ថាសេវានោះបានធ្វើឡើងនៅទីកន្លែងដែលទ្រព្យនោះស្ថិតនៅ

ខ. ការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់ទាក់ទងនឹងការដឹកជញ្ជូន ត្រូវកំណត់ថាសេវានោះបានធ្វើឡើងនៅទីកន្លែងនៃការដឹកជញ្ជូននោះ ។

៣- ទំនិញត្រូវចាត់ទុកថាបាននាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បើសិនជាទំនិញនោះត្រូវបាននាំចូលមកក្នុងតំបន់ត្រួតពិនិត្យពយន្តនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ផ្នែកទី៣

អក្រាអាករនិងការកំណត់ប្រាក់អាករ

មាត្រា ៦៤.-

អក្រាអាករត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- អាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមអត្រា ១០ភាគរយ លើតម្លៃជាប់អាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនីមួយៗនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

២- អាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមអត្រា ០ ភាគរយ លើតម្លៃជាប់អាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនីមួយៗចំពោះទំនិញនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយនិងការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់អាករ ដែលបានបំពេញនៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦៣ នៃច្បាប់នេះ ។

៣- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចប្រើប្រាស់ឯកសារមួយចំនួន ដើម្បីបញ្ជាក់ថាមានការនាំចេញជាក់ស្តែងមែន ក្នុងនោះមានជាអាទិ៍ សេចក្តីបញ្ជាក់ការនាំចេញរបស់ទីចាត់ការគយនិងរដ្ឋាករ ឯកសារនាំចូលរបស់ប្រទេសនាំចូល លិខិតឥណទានបានប្រើប្រាស់និងការទូទាត់ដែលធនាគារក្នុងស្រុកបានទទួល ។

មាត្រា ៦៥.-

ឥណទានអាករលើធាតុចូលនិងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ប្រាក់អាករដែលបុគ្គលជាប់អាករបានបង់លើទំនិញនិងសេវា សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្មដែលបុគ្គលជាប់អាករម្នាក់ទៀតបានផ្គត់ផ្គង់ឱ្យប្រាក់អាករដែលបានបង់ដោយបុគ្គលជាប់អាករក្នុងឋានៈជាអ្នកនាំចូលលើទំនិញ ឬសេវានាំចូលសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ត្រូវរាយជាឥណទានអាករលើធាតុចូលសម្រាប់កាត់កងចេញពីអាករលើធាតុចេញ។ ធាតុចូលមានន័យថា ទំនិញសេវាដែលបានទិញចូល ហើយធាតុចេញមានន័យថា ទំនិញសេវាដែលបានលក់ចេញ ។

២- ក្នុងករណីទំនិញនិងសេវាទិញចូលត្រូវបានប្រើប្រាស់មួយចំណែកជាការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនិងមួយចំណែកទៀតជាការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ឥណទានអាករត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចែកចំពោះចំណែកដែលបានប្រើប្រាស់ជាការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ ។

មាត្រា ៦៦.-

ប្រាក់អាករត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- អាករដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា៦៤ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជាបំណុលចំពោះរដ្ឋនៅពេលផ្គត់ផ្គង់ ។

២- ប្រាក់អាករត្រូវបង់ជូនរដ្ឋ ស្មើនឹង ប្រាក់អាករលើធាតុចេញសរុបតាមអត្រាក្នុងមាត្រា៦៤ នៃច្បាប់នេះ ដកឥណទានអាករលើធាតុចូលដែលបានអនុញ្ញាតសរុបក្នុងខែជាមួយគ្នា ។

មាត្រា ៦៧.-

ក្នុងករណីអចលកម្មរូបិយភារណាមួយដែលបានទទួលឥណទានអាករ ដូចក្នុងមាត្រា៦៥ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវរាយបំប្រើប្រាស់នៅក្នុងអាជីវកម្មរបស់បុគ្គល រាប់អាករ ច្រពុនោះត្រូវចាត់ទុកថាបានលក់និងត្រូវបង់អាករតាមអត្រាទីផ្សារនៅពេលលក់ប្រើការនោះ ។

មាត្រា ៦៨.-

សំណើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូល ត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវ :

១- វិក្កយប័ត្រអាករលើតម្លៃ-តម្លៃ ដែលបានធ្វើឡើងស្របតាមមាត្រា៧៧ នៃច្បាប់នេះ ។

២- ប្រតិវេទន៍គយសម្រាប់ករណីចូល ដែលអាជ្ញាធរគយបានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ ។ ប្រតិវេទន៍នោះត្រូវមានចុះឈ្មោះបុគ្គលជាប់អាករ ដែលជាអ្នកទទួលទំនិញឬជាអ្នកនាំចូលនិងចំនួនប្រាក់ពន្ធអាករដែលបានបង់នៅពេលនាំចូល។

មាត្រា ៦៩.-

អាករលើធាតុចូលដែលមិនអន្តរាគមន៍ប្រើជាឥណទាន រួមមានប្រាក់អាករដែលបុគ្គលជាប់អាករបានបង់លើការចំណាយទទួលបានច្រើន កំសាន្តសំរាកលំហែ ការទិញរថយន្តឬការទិញផលិតផលពេលសិលាមួយចំនួន ។

ផ្នែកទី៤
ការបង់ប្រាក់អាករ

មាត្រា ៧០.-

លិខិតប្រកាសអាករលើតម្លៃបន្ថែមសម្រាប់ខែណាមួយ ត្រូវដាក់ចូលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធយ៉ាងយឺត ត្រឹមថ្ងៃទី២០ នៃខែបន្ទាប់ ហើយត្រូវបង់ប្រាក់អាករទោតាមចំនួនដែលបានប្រកាសនៅពេលដាក់លិខិតប្រកាសនោះ ។

មាត្រា ៧១.-

បើសិនជាអាករលើធាតុចូលដែលបុគ្គលជាប់អាករបានបង់តាមមាត្រា៦៤ នៃច្បាប់នេះ មានចំនួនខ្ពស់ជាងអាករលើធាតុចេញដែលបុគ្គលនោះប្រមូលសម្រាប់ខែណាមួយ :

១- ចំនួនលើសត្រូវប្រើជាឥណទានអាករចំពោះ ប្រាក់អាករលើតម្លៃបន្ថែមដែលបុគ្គលនៅជំពាក់ខែកន្លងទៅ ។

២- ចំនួនលើសដែលនៅសេសសល់ទៀតនោះ ត្រូវចាក់ទុកជាឥណទានអាករលើធាតុចូលនៃមាត្រា៦៥ នៃច្បាប់នេះ សម្រាប់ខែបន្ទាប់ ។

មាត្រា ៧២.-

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចបង្វិលសងនូវឥណទានអាករលើធាតុចូលលើសប្រចាំខែ តាមការស្នើសុំរបស់បុគ្គលជាប់អាករដែលមានសកម្មភាពនាំចេញជាសំខាន់ ប្រសិនបើបុគ្គលនោះបានបង្ហាញឯកសារបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ក្នុងការនាំចេញ ហើយនិងបានប្រតិបត្តិ ត្រឹមត្រូវនូវកាតព្វកិច្ចកាន់ប័ណ្ណកាតិចឯកសារផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៧៣.-

បើសិនជាបុគ្គលជាប់អាករមានឥណទានអាករលើធាតុចូលលើសចាប់ពី ៣ខែឡើងទៅ បុគ្គលនោះអាចដាក់ពាក្យសុំបង្វិលសង ប្រាក់អាករនៅជំពាក់ខែទី៣ឬនៅក្នុងខែណាមួយជាបន្តបន្ទាប់ទៀត ។ ដើម្បីឱ្យមានការបង្វិលសងប្រាក់អាករលើតម្លៃបន្ថែមសម្រាប់ខែណាមួយ ពាក្យសុំត្រូវដាក់ស្នើក្នុងរយៈពេល២០ថ្ងៃក្រោយជំពាក់ខែទាំងនោះ ។

មាត្រា ៧៤.-

បេសកកម្មទូតឬក្នុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិឬទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាល នានា អាចដាក់ពាក្យសុំបង្វិលសងប្រាក់អាករលើទំនិញដែលបានទិញនៅក្នុងស្រុក ដែលនឹងមានចុះនៅក្នុងបញ្ជីរាយមុខ ទំនិញកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។ ការបង្វិលសងប្រាក់អាករអាចអនុវត្តទៅបានតែក្នុងករណី មានការបញ្ជាក់អំពីប្រធានបេសកកម្មទូតទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធជា ទំនិញត្រូវបានទិញមកសម្រាប់យកទៅប្រើប្រាស់នៅក្នុងការ បំពេញមុខងារជាផ្លូវការរបស់អង្គការសាមី ។

មាត្រា ៧៥.-

ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការប្រមូលនិងការបង់អាករ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

- ១- បុគ្គលជាប់អាករឬអ្នកនាំចូលមានកាតព្វកិច្ចត្រូវបង់អាករ ដែលកំណត់ដោយមាត្រា៦៤ នៃ ច្បាប់នេះ លើរាល់ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករដែលបុគ្គលជាប់អាករឬអ្នកនាំចូលបានអនុវត្ត ។
- ២- លក្ខខណ្ឌពិសេសបណ្តាក់អំពីការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកទិញចំពោះប្រាក់អាករ ក្នុងករណីដែល អ្នកផ្គត់ផ្គង់បានធ្វើអាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឬក្នុងករណីដែលមានឧបសគ្គផ្សេងទៀតដល់ការប្រមូលប្រាក់អាករ អំពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។
- ៣- បុគ្គលណាមួយដែលបានធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញនិងសេវា ក្នុងនាមម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនិងមិនមែនក្នុងឋានៈ ជាទិញដោយពិសេសរបស់គេទេនោះ ហើយដែលមានការគ្រប់គ្រងលើការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវចាត់ទុកថាជាបុគ្គលជាប់អាករសម្រាប់ការ ផ្គត់ផ្គង់នោះ ។

ផ្នែកទី៥
បទប្បញ្ញត្តិខាងរដ្ឋបាល

មាត្រា ៧៦.-

គោលការណ៍ស្តីពីការចុះបញ្ជី ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

- ១- បុគ្គលជាប់អាករដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥៩ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវធ្វើការចុះបញ្ជីសម្រាប់អាករលើ កម្រៃប្រៃសណីយ៍ស្របចាប់ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃក្រោយថ្ងៃដែលបុគ្គលនោះក្លាយជាបុគ្គលជាប់អាករ ។ វិធាននិងនីតិវិធី សម្រាប់ការចុះបញ្ជីនេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។
- ២- ចំពោះបុគ្គលដែលមានការតម្រូវឱ្យធ្វើការចុះបញ្ជី ហើយដែលមិនបានធ្វើការចុះបញ្ជីនោះ រដ្ឋបាល សារពើពន្ធអាចធ្វើការចុះបញ្ជីបុគ្គលនោះ ចាប់តាំងពីពេលដែលបុគ្គលនោះត្រូវមកធ្វើការចុះបញ្ជី ។ បុគ្គលដែលត្រូវបាន ចុះបញ្ជីតាមបែបនេះ ត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះប្រាក់អាករទាំងអស់ក្នុងមាត្រា៦៤ នៃច្បាប់នេះ ចាប់តាំងពី កាលបរិច្ឆេទដែលបុគ្គលនោះត្រូវមកធ្វើការចុះបញ្ជី ។
- ៣- បើសិនជាបុគ្គលជាប់អាករណាមួយដែលបានចុះបញ្ជីតាមមាត្រានេះ យល់ឃើញថាខ្លួនមិនពិត ជាបុគ្គលជាប់អាករសម្រាប់ឆ្នាំចរន្តនិងឆ្នាំបន្ទាប់ទេ បុគ្គលនោះអាចដាក់ពាក្យសុំលុបការចុះបញ្ជីវិញ ។
- ៤- សម្រាប់ក្រុមបុគ្គលទាក់ទង ២នាក់ឬច្រើននាក់ ដែលក្នុងនោះបុគ្គលម្នាក់ឬច្រើននាក់ មិនមែនជា បុគ្គលជាប់អាករទេនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចចាត់ទុកបុគ្គលជាប់អាករណាមួយថាបានចុះបញ្ជីសម្រាប់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច

ទាក់ទិនទាំងមូលភាគណាមួយ ។ បើសិនជាគ្មានបុគ្គលទាក់ទិនណាម្នាក់ជាបុគ្គលជាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចចុះបញ្ជីទុវបុគ្គលក្នុងក្រុម ម្នាក់ឬច្រើននាក់ សម្រាប់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចទាក់ទិនទាំងមូលភាគណាមួយ ។

៥- សម្រាប់គោលដៅនៃការចុះបញ្ជីនិងដោយមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធផង ចំពោះ បុគ្គលជាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ក្រុមដែលជាប់ទាក់ទិនគ្នាដូចគ្នាដោយច្បាប់នៃច្បាប់នេះ សកម្មភាពរបស់សមាជិកនានានៅ ក្នុងក្រុមអាចចាត់ទុកជាសកម្មភាពរបស់សមាជិកជ្រើសរើសតែម្នាក់ប៉ុណ្ណោះ ។ ក្នុងករណីនេះសមាជិកម្នាក់ៗនៅក្នុងក្រុម ត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នានិងយ៉ាងពេញលេញចំពោះការប្រតិបត្តិតាមបទបញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះ ។

មាត្រា ៧៧.-

គោលការណ៍ស្តីពីវិក្កយប័ត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- បុគ្គលជាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវចេញវិក្កយប័ត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែមដែលមានចុះលេខ រឿង ត្រឹមត្រូវឱ្យអ្នកទិញ ។

២- វិក្កយប័ត្រដែលកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ បានតម្រូវឡើងសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ណាមួយ ត្រូវ ដាក់ចំណងជើងថា “វិក្កយប័ត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ហើយត្រូវមានចុះនិទ្ទេសដូចតទៅ :

- ក. ឈ្មោះនិងលេខចុះបញ្ជីរបស់អ្នកលក់
- ខ. កាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយប័ត្រ
- គ. ឈ្មោះរបស់អ្នកទិញរបស់និយោជិតឬភ្នាក់ងាររបស់អ្នកទិញ
- ឃ. បរិមាណ សេចក្តីបរិយាយនិងថ្លៃលក់ ទំនិញឬសេវា
- ង. តម្លៃសរុបដែលមិនទាន់គិតអាករពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន ហើយនិងអាករលើ តម្លៃបន្ថែម
- ច. តម្លៃជាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ បើសិនជាខុសគ្នាពីចំនួនទឹកប្រាក់នៅក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌ ង នៃកថាខ័ណ្ឌ នេះ
- ឆ. ប្រាក់អាករត្រូវបង់
- ជ. កាលបរិច្ឆេទនៃការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវា បើសិនជាខុសគ្នាពីកាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយប័ត្រ ។

៣- បុគ្គលទាំងឡាយមិនអាចចេញវិក្កយប័ត្រ ឬឯកសារផ្សេងទៀតបញ្ជាក់នូវទឹកប្រាក់ណាមួយថាជា ប្រាក់អាករលើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាបានទេ លើកលែងតែបុគ្គលនោះជាបុគ្គលជាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ចុះបញ្ជីស្របតាមមាត្រា៧៧ នៃច្បាប់នេះ ហើយទំនិញឬសេវាផ្គត់ផ្គង់ គឺជាទំនិញឬសេវាជាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

៤- ក្រៅពីទោសទណ្ឌដទៃទៀត បើសិនជាវិក្កយប័ត្រណាមួយត្រូវបានប្រកាសអះអាងដោយក្រែង បន្លំថាជាវិក្កយប័ត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ហើយវិក្កយប័ត្រនោះបានបង្ហាញថាមានទឹកប្រាក់អាករមួយចំនួនត្រូវបង់ បុគ្គលអ្នក ចេញវិក្កយប័ត្រត្រូវបង់ពន្ធរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ក្នុងរយៈពេលត្រឹមត្រូវក្រោយកាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយប័ត្រនូវទឹកប្រាក់ដែល បានចុះលើវិក្កយប័ត្រនោះ ទោះបីជាទឹកប្រាក់អាករត្រូវបង់មែនឬមិនមែនក្តី ។

៥- ក្នុងករណីមានការលក់រាយដែលក្នុងនោះការលក់ភាគច្រើនមិនបានធ្វើជាមួយបុគ្គលជាប់អាពាហ៍ ពិពាហ៍ក្រុមដែលតម្រូវដោយកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវចាត់ទុកថាបានបំពេញគ្រប់គ្រាន់ បើសិនជាអ្នកលក់បានបង់ បង្គាន់ដៃទទួលបានប្រាក់លំអិតសម្រាប់បញ្ជីបេឡាប្រាក់ឯកសារផ្សេងទៀត ដែលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ

៦- ចំពោះការនាំចូល ប្រតិវេទន៍គយដែលបានបំពេញ ត្រឹមត្រូវនិងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់អំពីការបង់ ប្រាក់អាករ ត្រូវប្រើប្រាស់ជាឯកសារត្រួតពិនិត្យលើទំនិញដែលបានចូលមក អាចទទួលបាននូវឥណទានអាករ ។

មាត្រា ៧៤.-

ការមិនបានចេញវិក្កយប័ត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវរងទោសទណ្ឌដូចតទៅ :

១- ក្រៅអំពីទោសទណ្ឌដទៃទៀត បើសិនជារដ្ឋបាលសារពើពន្ធរកឃើញជាលើកទី២ថា គ្រឹះស្ថាន ណាមួយរបស់បុគ្គលជាប់អាករ មិនបានចេញវិក្កយប័ត្រតាមការតម្រូវនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចបិទគ្រឹះស្ថាននោះក្នុង រយៈពេលមានកំណត់មួយដែលមិនលើសពីប្រាំពីរខែ ។

២- បើសិនជាគ្រឹះស្ថានណាមួយ ដែលធ្លាប់ត្រូវបានបិទដូចក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ នៅតែ ប្រព្រឹត្តបទល្មើសបែបនោះជាថ្មីទៀត គ្រឹះស្ថាននោះអាចត្រូវបានបិទជាថ្មីទៀត ក្នុងរយៈពេលមានកំណត់មួយដែលមិនលើស ពីប្រាំពីរខែ ។

មាត្រា ៧៥.-

គោលការណ៍ស្តីពីបញ្ជីកំណត់ត្រាព័ត៌មាន សម្រាប់អាករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- សម្រាប់គោលដៅបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយក្នុងជំពូកនេះ បុគ្គលជាប់អាករត្រូវរក្សាទុកនូវច្បាប់ចម្លង វិក្កយប័ត្រទាំងអស់ដែលបានធ្វើចេញនិងវិក្កយប័ត្រទាំងអស់ដែលបានទទួល ។

២- បុគ្គលជាប់អាករត្រូវរកព័ត៌មាននិងរក្សាទុកឱ្យបានត្រឹមត្រូវ នូវបញ្ជី កំណត់ត្រាដែលរាល់កិច្ចការ ជំនួញដែលបានធ្វើ ហើយត្រូវមានគណនីតាមដានទឹកប្រាក់អាករដែលបានប្រមូលលើការលក់និងទឹកប្រាក់អាករដែលបានបង់ លើការទិញនានារបស់ខ្លួន ព្រមទាំងសេចក្តីកែតម្រូវផ្សេងៗលើតម្លៃលក់និងទឹកប្រាក់អាករ ទៅតាមបែបបទដែលកំណត់ដោយ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

៣- កិច្ចការដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវធ្វើប្រចាំថ្ងៃ ហើយត្រូវធ្វើការបុកសប្រ និងគណនាសមពុលនៅដំណាច់ខែនីមួយៗ ។ បុគ្គលជាប់អាករត្រូវធ្វើជារៀងរាល់ខែ នូវសម្រង់អាករលើតម្លៃបន្ថែមទៅ តាមបែបបទកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

៤- វិក្កយប័ត្រ កំណត់ត្រានិងឯកសារផ្សេងទៀត ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងអាករនេះ ត្រូវរក្សាទុក តាមលំដាប់ថ្ងៃខែ តាមបែបបទនិងទឹកខ្លែងដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំយ៉ាងតិចក្រោយការបញ្ចប់ កិច្ចការជំនួញចុងក្រោយបំផុត ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងឯកសារទាំងនេះ ។

៥- ឯកសារនិងកំណត់ត្រាទាំងអស់ដែលត្រូវរក្សាទុកតាមមាត្រានេះ ហើយនិងឯកសារនិងកំណត់ ត្រាឯទៀត ដែលទាក់ទងនឹងអាជីវកម្មរបស់បុគ្គល ត្រូវផ្តល់ឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រួតពិនិត្យនៅពេលមានសំណើ ។

មាត្រា ៨០.-

បទប្បញ្ញត្តិនានានៃជំពូកនេះ ដែលទាក់ទងនឹងការនាំចូលត្រូវគ្រប់គ្រងដោយទីចាត់ការគយនិងរដ្ឋាករ ទៅតាមបែបបទដែលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៨១.-

វិធាននៃការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ក្នុងរយៈពេល១០ថ្ងៃ ក្រោយការបញ្ឈប់អាជីវកម្មដែលបុគ្គលជាប់អាករបានធ្វើការចុះបញ្ជីបុគ្គល នោះត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសមួយទៅតាមទម្រង់ដែលបានកំណត់ ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវព័ត៌មាន

លំអិតអំពីការលក់និងការទិញនានា ក្រោយពីការ ប្រកាសសារពើពន្ធចុងក្រោយបំផុតនិងព័ត៌មានលំអិតអំពីទំនិញទាំងអស់ នៅក្នុងស្តុកដែលមិនទាន់បង់អាគរឬដែលបានទទួលឥរិយាបថអាគររួចហើយ ព្រមទាំងបង់ប្រាក់អាគរដល់កំណត់ទាំងនោះ ។

២- វិធាននិងនីតិវិធី សម្រាប់ការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម ការលុបឈ្មោះពីបញ្ជី ហើយនិងការទទួល ខុសត្រូវរបស់អ្នកតំណាងតាមផ្លូវការ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៨២.-

ការផ្ទេរអាជីវកម្មពីបុគ្គលម្នាក់ទៅ បុគ្គលម្នាក់ទៀត ស្របតាមលក្ខខណ្ឌដែល ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យមិន ត្រូវជាប់អាគរលើកម្រៃបន្ថែមទេ ។ វិធាននិងនីតិវិធីការផ្ទេរដំណឹងអំពីការផ្ទេរ ការចុះបញ្ជីរបស់បុគ្គលអ្នកទទួលអាជីវកម្ម ការទទួលខុសត្រូវរបស់បុគ្គលអ្នកផ្ទេរអាជីវកម្ម ការទទួលខុសត្រូវរបស់បុគ្គលអ្នកទទួលអាជីវកម្មនិងកិច្ចរក្សាកំណត់ត្រា ផ្សេងៗ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៨៣.-

គោលការណ៍អនុវត្តចំពោះកិច្ចសន្យាដែលបានធ្វើមុនកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអាគរ ត្រូវបានកំណត់ ដូចតទៅ :

១- ត្រូវដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវអាគរ តាមមាត្រា៥៥ នៃច្បាប់នេះ លើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាគរនានា ក្រោម កិច្ចសន្យាដែលបានធ្វើឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអាគរនេះ បើសិនជាការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅចំឃុំនោះក្រោយ កាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអាគរ ។

២- ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាគរដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១នៃមាត្រានេះ ប្រាក់អាគរលើកម្រៃបន្ថែម ដែលបានកាត់ត្រាក្រៅពីកិច្ចសន្យា ត្រូវចាត់ទុកជាសំណងបន្ថែមចំពោះមុខទំនិញសេវាដែលបានទិញនិងជាការព្យាបាលតាមផ្លូវ ច្បាប់របស់អ្នកទិញចំពោះអ្នកលក់ ។

មាត្រា ៨៤.-

ឥណទានអាគរចំពោះទំនិញស្តុក ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ចំពោះបុគ្គលទើបបានចុះបញ្ជី ហើយនៅថ្ងៃចុះបញ្ជីនោះ មានស្តុកទំនិញដែលបានបង់អាគរលើ កម្រៃបន្ថែមឬអាគរលើផលរបររួចហើយ បុគ្គលនោះអាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអនុញ្ញាតនូវឥណទានអាគរ ចំពោះប្រាក់អាគរដែលបានបង់លើស្តុកទាំងនោះ បន្ទាប់ពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបាន ត្រួតពិនិត្យឃើញថាវិធីយប់ ក្រប្បច្បាប់ចម្លង នៃប្រតិវេទន៍គយរបស់ទំនិញទាំងនោះមានលក្ខណៈព្រមព្រៀង ។

២- បើមានការឯកភាពចំពោះលក្ខណៈព្រមព្រៀងឯកសារទាំងនោះហើយ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាច អនុញ្ញាតនូវឥណទានអាគរ ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ដែលបានធ្វើក្នុងអំឡុង៦០ថ្ងៃ មុនថ្ងៃចុះបញ្ជី ឬមុនថ្ងៃដែលច្បាប់នេះចូលជា ធរមាន ។ ឥណទានអាគរនេះអាចយកទៅប្រើក្នុងប្រកាសសារពើពន្ធទាំងឡាយសម្រាប់អាគរនេះ ទៅតាមលក្ខខណ្ឌ ដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

វិញ្ញាបនបត្រ
លេខ ២២២ អនក

ជំពូកទី៤

**វិសោធនកម្មលើច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ១៩៩៤ និងលើ
ច្បាប់ស្តីពីការតែតម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥**

ផ្នែកទី១

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការតែតម្រូវអាករពិសេសលើទំនិញមួយចំនួន

មតិយោបល់អាករពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន

មាត្រា ៨៥.-

ចាប់ពីថ្ងៃ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់នេះ អាករពិសេសលើទំនិញមួយចំនួននៃច្បាប់ស្តីពីការកែតម្រូវនៃច្បាប់
ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ៨៧ រកម/១៩៩៥/០១ ចុះថ្ងៃទី០១
ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៥ ត្រូវហៅថា “អាករពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន” វិញ ហើយមាត្រាមួយចំនួនត្រូវបានធ្វើ
វិសោធនកម្ម ដូចមានចែងក្នុងជំពូកនេះ ។

មាត្រា១៨ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ ត្រូវបានកែប្រែដូចតទៅ :

- ៣០ភាគរយ សម្រាប់រថយន្តដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងតារាងពន្ធគយ លេខសំគាល់៨៧.០៣ ដែលមានស៊ីឡាំងជ្រៅជាង ២.០០០ cc ព្រមទាំងគ្រឿងបន្លាស់សម្រាប់ប្រភេទរថយន្តទាំងនេះ
 - ២០ភាគរយ សម្រាប់ផលិតផលពេលសិលា និងរថយន្ត ដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងតារាង ពន្ធគយ លេខសំគាល់ ៨៧.០៣ ដែលមានស៊ីឡាំងជ្រៅ ២.០០០ cc ចុះក្រោម ព្រមទាំងគ្រឿងបន្លាស់សម្រាប់ ប្រភេទរថយន្តទាំងនេះ
 - ១០ភាគរយ សម្រាប់រថយន្ត: ចំពោះគ្រប់ប្រភេទ សណ្ឋាគារនិងសេវាលើហៃកែស្តង់ដារ ព្រមទាំងយានយន្តគ្រប់ប្រភេទនិងគ្រឿងបន្លាស់ ដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងតារាងពន្ធគយ លេខសំគាល់ ៨៧.០២ ៨៧០៤-២១ ដល់ ៨៧០៤-៩០ ៨៧០៦ ៨៧០៨ ៨៧១៤និង៨៧១១ ដែលមានស៊ីឡាំងជ្រៅចាប់ពី ១២៥cc ឡើងទៅ
 - ២ភាគរយ សម្រាប់ថ្លៃលក់សំបុត្រក្នុងស្រុក លើការដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាស ពីក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទៅបរទេស សេវាទូរគមនាគមន៍ពីក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទៅបរទេស ។
- ពាក្យ “ថ្លៃលក់កាត់ត្រាក្នុងវិក្កយប័ត្រ” ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រា២១ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ ត្រូវបានកែប្រែជា “ថ្លៃលក់ចេញពីរោងចក្រកាត់ត្រាក្នុងវិក្កយប័ត្រ” ។
- បន្ថែមកថាខ័ណ្ឌខាងក្រោមក្នុងមាត្រា២១ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ :

“៣- សេវាផ្គត់ផ្គង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺថ្លៃក្នុងវិក្កយប័ត្រនៃសេវាដែលបានផ្គត់ផ្គង់
ពាក្យ “ចំពោះទំនិញផលិត” ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ ក្នុងមាត្រា២២ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ ត្រូវបាន
កែប្រែជា “ចំពោះទំនិញផលិតនិងសេវាផ្គត់ផ្គង់”

បន្ថែមកថាវណ្ណខាងក្រោមក្នុងមាត្រា២៣ នៃច្បាប់ដុចយោងខាងលើ :

“៣- អ្នកផ្គត់ផ្គង់ ចំពោះសេវាផ្គត់ផ្គង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា” ។

បន្ថែមកថាវណ្ណខាងក្រោមក្នុងមាត្រា២៤ នៃច្បាប់ដុចយោងខាងលើ :

“៣- ចំពោះសេវាទូរគមនាគមន៍និងដឹកជញ្ជូន នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវមានបញ្ជី ដោយឡែកដែលមានចុះកាលបរិច្ឆេទនិងតម្លៃនៃសេវាដែលបានផ្គត់ផ្គង់ពីចំណុចនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទៅចំណុច នៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា” ។

ផ្នែកទី២

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការកែតម្រូវអាករលើផលរេវ

មាត្រា ៨៦.-

អាករលើផលរេវ ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីអំពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២ ឧស ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៣ ត្រូវបានកែប្រែដូចតទៅ :

១- លុបកថាវណ្ណ២ ក្នុងមាត្រា៣៩ នៃច្បាប់ដុចយោងខាងលើ ។

២- ពាក្យ “តម្លៃក្រៅគយ” ក្នុងមាត្រា៤៦ នៃច្បាប់ដុចយោងខាងលើ ត្រូវបានកែប្រែជា “តម្លៃ មានពន្ធគយនិងអាករពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន” ។

៣- បន្ថែមកថាវណ្ណខាងក្រោម ក្នុងមាត្រា៤៧ នៃច្បាប់ដុចយោងខាងលើ :

“នាយកដ្ឋានពន្ធដារអាករ ប្រមូលអាករលើការប្រើប្រាស់និងអនុវត្តទោសទណ្ឌលើរាល់ទំនិញដែល ដាក់លក់នៅក្នុងទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលអ្នកលក់ពុំមាន ឯកសារបញ្ជាក់ គ្រប់គ្រាន់ថាបានបង់អាករលើការ ប្រើប្រាស់នៅពេលនាំចូល” ។

៤- បន្ថែមកថាវណ្ណ ៥ ដុចយោងក្រោម ក្នុងមាត្រា៤៩ នៃច្បាប់ដុចយោងខាងលើ :

“៥- ចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៧ តទៅ អ្នកជាប់ពន្ធទាំងអស់ត្រូវ :

- ប្រើវិធាននៃពេលវេលាផ្គត់ផ្គង់ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦២ នៃច្បាប់នេះដែលចែងអំពីអាករលើ តម្លៃបន្ថែម ដើម្បីកំណត់កាលបរិច្ឆេទដែលអាករត្រូវបានដាច់លុបរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ចំពោះរដ្ឋ ។

- ចេញវិក័យប័ត្រស្របតាមវិធាននិងនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦២ នៃច្បាប់នេះ ដែល ចែងអំពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ។

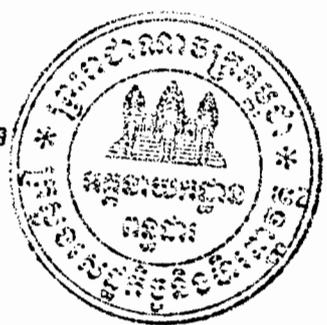
- ចាត់ទុកថាបានរារាំងស្នះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងទទួលរងទោសទណ្ឌតាម មាត្រា១៣៣ នៃច្បាប់នេះ ក្នុងករណីមិនប្រតិបត្តិតាមមាត្រា៤៩ កថាវណ្ណ ៥ នេះ” ។

៥- ក្នុងច្បាប់ស្តីពីការកែតម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ ត្រូវបន្ថែមមួយកថាវណ្ណ

ក្នុងមាត្រា៣៣ ថា :

ចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៨ តទៅ :

- អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិព្រាង មិនត្រូវជាប់អាករលើផលរេវទេ

- អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបផ្សេងទៀត ត្រូវជាប់អាករលើផលរបរតាមអត្រា ២ភាគរយ
- មាត្រា៤៤ មាត្រា៤៥ មាត្រា៤៦ មាត្រា៤៧និងមាត្រា៤៨ នៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ១៩៩៤ និងមាត្រា៣៧ នៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ ត្រូវទុកជាឱវាទរហូត ។

ជំពូកទី៥

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីវិធាននិងនីតិវិធីសារពើពន្ធ

ផ្នែកទី១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៨៧.-

ត្រូវបានបង្កើតដោយបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃជំពូកនេះ នូវសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនិងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ នីតិវិធីនៃការពិនិត្យឡើងវិញនូវប្រាក់ពន្ធតាមបង្គំ នីតិវិធីដោះស្រាយវិវាទបទល្មើសនិងទោសទណ្ឌសារពើពន្ធ ។

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃជំពូកនេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះពន្ធគ្រប់ប្រភេទ រៀបរយដោយច្បាប់ដោយឡែកណាមួយដែលមានចែងផ្សេង ។

មាត្រា ៨៨.-

សម្រាប់គោលដៅនៃជំពូកនេះ :

- ១- ពាក្យ “ពន្ធ” មានន័យថា ពន្ធនិងអាករទាំងឡាយ ។
- ២- ពាក្យ “បុគ្គល” មានន័យថា រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គល ។
- ៣- ពាក្យ “អ្នកជាប់ពន្ធ” មានន័យថាជាបុគ្គលដែលមានកាតព្វកិច្ចត្រូវបង់ពន្ធ ។
- ៤- ពាក្យ “រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ” មានន័យថាជាអង្គការចាត់តាំងនៃនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ។
- ៥- ពាក្យ “លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ” មានន័យថាជាឯកសារដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានតម្រូវឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធបញ្ជាក់ការកាត់ទុក បំពេញទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់នេះ ។

៦- ពាក្យ “ភ្នាក់ងារកាត់ទុក” មានន័យថាជាបុគ្គលដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារតម្រូវឱ្យធ្វើការកាត់ទុកនិងបង់ប្រាក់ពន្ធចូលថវិកាក្នុងរយៈពេលនៃពិធីប្រកាស ។

៧- ពាក្យ “សកម្មភាពសេរីកិច្ច” មានន័យថាជាសកម្មភាពរបស់បុគ្គលដែលធ្វើជាទិដ្ឋភាពរបស់បុគ្គលមួយដងមួយគ្រា ដើម្បីរកមិនរកចំណេញ ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ឬមានបំណងផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាឱ្យដល់ម្ចាស់ផ្ទះ ក្នុងគោលដៅដើម្បីបានអត្ថប្រយោជន៍អ្វីមួយ ។

មាត្រា ៨៩.-

បទបញ្ញត្តិវិនិច្ឆ័យ ព្រមព្រៀងអន្តរជាតិទាក់ទងនឹងបញ្ហាពន្ធ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តយល់ព្រមហើយ ត្រូវមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់លើបទបញ្ញត្តិខ្មែរច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៩០.-

លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធទាំងអស់ ក៏ដូចជាឯកសារនិងលិខិតទាក់ទងផ្សេងៗ ដែលចាំបាច់សម្រាប់ការកំណត់ពន្ធ ការប្រមូលពន្ធនិងការបង្កើនប្រតិបត្តិការច្បាប់ពន្ធដែលជាប់ទាក់ទងនឹងបែបបទផ្សេងទៀតក្នុងការកំណត់ពន្ធត្រូវធ្វើជាភាសាខ្មែរ ។

ផ្នែកទី២
សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ច

មាត្រា ៩១.-

សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- អ្នកជាប់ពន្ធមានសិទ្ធិដូចតទៅ :

ក. ត្រូវបានទុកជាការសម្ងាត់ ហើយត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់តែក្នុងគោលដៅដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ទូរព័ត៌មាននានាទាក់ទងនឹងកិច្ចការអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនដែលបានផ្តល់ឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៤ នៃច្បាប់នេះ ។

ខ. ទទួលបានព័ត៌មានជាច្រើនអំពីកិច្ចដំណើរការនៃប្រព័ន្ធពន្ធដារ ហើយនិងនីតិវិធីនៃការកំណត់ពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៦ និងមាត្រា១១៨ នៃច្បាប់នេះ ។

គ. ទទួលបានព័ត៌មានអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនរួមទាំងសិទ្ធិក្នុងការប្តឹងតវ៉ា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១១៨ និងមាត្រា១២២ នៃច្បាប់នេះ ។

ឃ. ប្តឹងតវ៉ាដូចមានចែងនៅក្នុងច្បាប់នេះ ចំពោះរាល់សេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១១៨ និងមាត្រា១២២ នៃច្បាប់នេះ ។

ង. បង់ពន្ធមិនឱ្យលើសពីបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១០៧នៃច្បាប់នេះ ។

២- អ្នកជាប់ពន្ធមានកាតព្វកិច្ចដូចតទៅ :

ក. ចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១០១នៃច្បាប់នេះ ។

ខ. ដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ និងផ្តល់ព័ត៌មានតាមការតម្រូវនៃបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៨ និងមាត្រា១០៤ នៃច្បាប់នេះ ។

គ. បង់ពន្ធតាមកាលបរិច្ឆេទកំណត់ ដូចមានចែងនៅក្នុងបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

ឃ. កាន់កាប់ ថែរក្សានិងត្រូវបង្ហាញបញ្ជី លិខិតយុត្តិការនិងឯកសារផ្សេងៗ ដល់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងនៅក្នុងបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងមាត្រា៩៨ នៃច្បាប់នេះ ។

ង. បង្ហាញខ្លួនចំពោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតាមកាលបរិច្ឆេទដែលមានចុះក្នុងលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៩ នៃច្បាប់នេះ ។

ច. បង់ប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមនិងការប្រាក់ផ្សេងៗ ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៃកំណត់ ទៅតាមកាលបរិច្ឆេទ ដូចមានចែងនៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ឬដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៃកំណត់បានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍ អក្សរ ដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងមាត្រា១០៧ មាត្រា១៣០ មាត្រា១៣១ និងមាត្រា១៣២ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៩២.-

អំណាចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- ១. កំណត់មូលដ្ឋានគិតពន្ធ លើអ្នកជាប់ពន្ធប្រាក់ងារកាត់ទុក ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១១៦ និងមាត្រា១១៧ នៃច្បាប់នេះ ។
- ២. ពន្ធរដ្ឋបាលសារពើពន្ធប្រាក់ងារកាត់ទុកបង្ហាញខ្លួន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៩ នៃច្បាប់នេះ ។
- ៣. កំណត់បញ្ជី ឯកសារចាំបាច់នានានិងលិខិតយុត្តិការ ដែលអ្នកជាប់ពន្ធប្រាក់ងារកាត់ ទុកត្រូវកាន់រក្សាទុកនិងផ្តល់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៨ និងមាត្រា១០០ នៃច្បាប់នេះ ។
- ៤. ទាមទារឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធ ឬតតិយជនផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទិននឹងអ្នកជាប់ពន្ធប្រាក់ងារកាត់ទុក ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៩ នៃច្បាប់នេះ ។
- ៥. ចូលលំនៅផ្ទះឬគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ប្រាក់ងារកាត់ទុកឬតតិយជន ដើម្បី ទទួលបាននូវព័ត៌មានទាក់ទិននឹងអ្នកជាប់ពន្ធប្រាក់ងារកាត់ទុក ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១០០ នៃច្បាប់នេះ ។
- ៦. ទទួលបានស្ថាប័នរដ្ឋបាលទ្រព្យសម្បត្តិព័ត៌មានស្តីពីប្រទេសទាក់ទិននឹងអ្នកជាប់ពន្ធប្រាក់ងារកាត់ ទុក ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១១៦ នៃច្បាប់នេះ ។
- ៧. អនុវត្តវិធានការតឹងរ៉ាប់រងចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធ ប្រាក់ងារកាត់ទុកនៅពេលដែលបុគ្គលនោះ មិនបានបង់ប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមនិងការប្រាក់ផ្សេងៗតាមការតម្រូវនៃច្បាប់នេះ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១០៩ ដល់ មាត្រា១១៥ នៃច្បាប់នេះ ។
- ៨. កំណត់ឡើងវិញនូវវិធានការជំនុំច្បាប់រវាងអ្នកជាប់ពន្ធទាំងឡាយដែលមានជាប់ទាក់ទង ដូច មានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានកាតព្វកិច្ចដូចតទៅ ៖

- ១. ប្រមូលប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់ផ្សេងៗ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៣ នៃ ច្បាប់នេះ ។
- ២. រក្សាការសម្ងាត់នូវព័ត៌មាន ដែលអ្នកជាប់ពន្ធប្រាក់ងារកាត់ទុកបានផ្តល់ឱ្យ ហើយផ្តល់ព័ត៌មានទាំង នេះអោយដល់តែបុគ្គលណាដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានកំណត់ប៉ុណ្ណោះ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៤ មាត្រា១២៨និង មាត្រា១៣៨ នៃច្បាប់នេះ ។
- ៣. ផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកជាប់ពន្ធប្រាក់ងារកាត់ទុក សំដៅទៅនឹងការអនុវត្តពន្ធសមស្រប ទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៦ នៃច្បាប់នេះ ។
- ៤. បង្វិលសងវិញ ឬចាត់ជាឥណទានពន្ធ នូវប្រាក់ពន្ធដែលបង់លើស ក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

៥. ផ្តល់លិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការកំណត់ពន្ធខ្យងអ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ដូចមានចែង នៅក្នុងមាត្រា១១៦ ដល់ មាត្រា១១៨ នៃច្បាប់នេះ ។

ផ្នែកទី៣
រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ

មាត្រា ៩៣.-

ស្ថាប័នទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវគ្រប់គ្រងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារមានដូចខាងក្រោម :

- នាយកដ្ឋានពន្ធដារនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- ស្ថាប័នដទៃទៀតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានផ្តល់អំណាចឱ្យ ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានកាតព្វកិច្ចប្រមូលពន្ធ អនុវត្តទោសនាព្រហ្មទណ្ឌតាមការកំណត់នៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងប្តឹងទៅតុលាការ ក្នុងករណីមានការរំលោភច្បាប់ ។

មាត្រា ៩៤.-

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ហើយនិងបុគ្គលគ្រប់រូបដែលជាប្តីប្រពន្ធជាមន្ត្រី និងភ្នាក់ងារនៃរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវរក្សាសម្ងាត់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធ ដែលបានទទួលនៅក្នុងពេលបំពេញភារកិច្ចជាផ្លូវការ ហើយអាចផ្តល់ព័ត៌មានទៅឱ្យតែបុគ្គលដែលមាត្រានេះបានអនុញ្ញាតប៉ុណ្ណោះ ។

មន្ត្រីនិងភ្នាក់ងារនៃរដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានតម្លៃព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធឱ្យចំពោះតែ :

១. មន្ត្រីនិងភ្នាក់ងារផ្សេងទៀតរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ នៅក្នុងពេលនិងក្នុងគោលដៅបំពេញភារកិច្ចតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។
២. អាជ្ញាធរព្រហ្មទណ្ឌ សម្រាប់គោលដៅប្តឹងចោទប្រកាន់អំពីបទល្មើសពន្ធដារ ។
៣. តុលាការ នៅក្នុងដំណាក់កាលជំរះក្តី ដើម្បីកំណត់ពន្ធត្រូវបង់របស់អ្នកជាប់ពន្ធ ឬក៏ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការរំលោភបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។
៤. អាជ្ញាធរពន្ធដាររបស់ប្រទេសណាមួយទៀត ស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ។

បុគ្គលដែលបានទទួលព័ត៌មានពីបុគ្គលម្នាក់ទៀត ដែលបានការអនុញ្ញាតឱ្យផ្តល់ព័ត៌មាន ដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវរក្សាសម្ងាត់ព័ត៌មាននោះទៅតាមការកំណត់នៃមាត្រានេះ លើកលែងតែកិច្ចការណាមួយដែលចាំបាច់ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យផ្តល់ព័ត៌មាននេះ ។

ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធដារផ្តល់ទៅឱ្យបុគ្គលម្នាក់ទៀតបាន បើសិនមានការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអ្នកជាប់ពន្ធ ។

មាត្រា ៩៥.-

លិខិតស្នាមឬការជូនដំណឹង ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធផ្តល់ទៅឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធមានលក្ខណៈសម្ងាត់ឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធនោះមានកាតព្វកិច្ចចំពោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ នេះ លុះណាដែលលិខិតស្នាមឬការជូនដំណឹងនោះ ត្រូវបានផ្តល់ដល់លក្ខណ៍អក្សរនិងត្រូវបានប្រគល់ឱ្យដល់អ្នកជាប់ពន្ធ ។

ក្នុងករណីដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ តម្រូវឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធផ្តល់ដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅ ឱ្យបុគ្គលលិខិតជូនដំណឹងនោះ ត្រូវបានចាត់ទុកថាបានប្រគល់យ៉ាង ត្រឹមត្រូវ លុះណាតែលិខិតនោះ ត្រូវបាន ប្រគល់ឱ្យដោយ ផ្ទាល់ដល់បុគ្គលនោះ ឬក៏បានធ្វើតាមប្រែសម្រួលយ៉ាងណាមួយ ទៅអាស័យដ្ឋានតាមផ្លូវច្បាប់របស់បុគ្គលនោះ ។

កាលបរិច្ឆេទនៃការជូនដំណឹង ឬឯកសារផ្សេងៗ គឺជាកាលបរិច្ឆេទនៃការប្រគល់ឱ្យដល់បុគ្គល ។ ក្នុងករណីលិខិតជូនដំណឹងត្រូវបានធ្វើតាមលិខិតអនុសាសន៍ កាលបរិច្ឆេទនៃការជូនដំណឹង គឺជាកាលបរិច្ឆេទនៃការបោះត្រាលើ លិខិតអនុសាសន៍របស់ការិយាល័យប្រែសម្រួល ដែលលិខិតអនុសាសន៍នោះត្រូវបានទទួលដោយអ្នកជាប់ពន្ធ ។

លិខិតជូនដំណឹងត្រូវចាត់ទុកថាបានប្រគល់ទទួលត្រឹមត្រូវ កាលបើលក្ខខណ្ឌក្នុងកថាខណ្ឌ២ នៃមាត្រា នេះ ត្រូវបានបំពេញរួចហើយ ទោះបីជាបុគ្គលដែលត្រូវបានជូនដំណឹងនោះបដិសេធការប្រគល់ដោយផ្ទាល់ឬដោយលិខិត អនុសាសន៍ ។

ក្នុងករណីដែលអាស័យដ្ឋានរបស់បុគ្គលត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ ហើយបុគ្គលមិនបានជូនដំណឹងដល់រដ្ឋបាល សារពើពន្ធអំពីការផ្លាស់ប្តូរនោះទេ លិខិតជូនដំណឹងដែលបានបញ្ជូនទៅអាស័យដ្ឋាន ដែលបានស្គាល់ក្នុងក្រោយបង្អស់ ត្រូវចាត់ទុកថាបានប្រគល់ទទួលត្រឹមត្រូវ ។

មាត្រា ៩៦.-

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវរៀបចំសៀវភៅពន្ធលំខ្លីៗ ស្តីពីខ្លឹមសារសំខាន់ៗនៃប្រភេទពន្ធនីមួយៗ ។ ចំពោះប្រភេទពន្ធណាមួយ ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់ថា គួរចុះធ្វើការពន្យល់ណែនាំនោះ មន្ត្រី ពន្ធដារនៅតាមមូលដ្ឋាន ត្រូវចុះអប់រំដល់អ្នកជាប់ពន្ធឱ្យបានយល់អំពីកាតព្វកិច្ចនិងសិទ្ធិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធទាំងនោះ ។

មាត្រា ៩៧.-

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរកសាងប្រព័ន្ធលើកទឹកចិត្តមួយសម្រាប់មន្ត្រីភ្នាក់ងាររដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។ នីតិវិធីសម្រាប់ដំណើរការប្រព័ន្ធលើកទឹកចិត្តនេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាស ។

មាត្រា ៩៨.-

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកាន់កាប់ កងត្រានិងរក្សាទុកបញ្ជី លិខិតយុត្តិការនិងឯកសារហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗ ដូច ដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានកំណត់និងត្រូវដាក់បញ្ជីនិងឯកសារទាំងនោះតាមការតម្រូវ ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដើម្បីពិនិត្យ ។

ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធដែលពុំមានកាតព្វកិច្ចកាន់កាប់បញ្ជីគណនេយ្យតាមប្លង់គណនេយ្យទូទៅនៃ ព្រះរាជាណា ចក្រកម្ពុជា ត្រូវកាន់ទិវារប្បវត្តិដោយកងត្រាចុះតាមលំដាប់ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំចំលូលនិងចំណាយផ្សេងៗទាំងអស់ដែលទាក់ទិន និងអាជីវកម្មទៅតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់ ។

បុគ្គលដែលត្រូវកាន់កាប់ កងត្រាឬរក្សាទុកបញ្ជី ឯកសារនានាឱ្យទិវារប្បវត្តិ ដែលបានកំណត់ ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារឬបទប្បញ្ញត្តិដទៃ ត្រូវរក្សាទុកបញ្ជីឯកសារទាំងនោះ ក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំ គិតពីដំណាច់ ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ។

វិធីយប់ ត្រ ត្រូវតែចេញឱ្យលើរាបកិច្ចការជំនួញរវាងអ្នកជាប់ពន្ធនិងបុគ្គលដទៃទៀត ។ វិធាននិងខ្លឹមសារ នៃវិធីយប់ ត្រ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកងត្រាសេចក្តីរបស់អ្នកនៃវិធីយប់ ត្រឱ្យបានត្រឹមត្រូវចូលក្នុងខ្លឹមសារនៃបទប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៩៩.-

ក្នុងគោលដៅកំណត់ ត្រាក់ពន្ធត្រូវបង់របស់បុគ្គលណាម្នាក់ឬដើម្បីប្រមូលពន្ធ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើ

លិខិតជូនដំណឹងដល់អ្នកជាប់ពន្ធប្រព័ន្ធជាមួយជនឱ្យ :

ផ្តល់ព័ត៌មានដែលទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធដូចមានចែងក្នុងលិខិតជូនដំណឹង ដូចជាព័ត៌មានស្តីពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ អតិថិជនឬគណនីនៅធនាគារ

- បង្ហាញខ្លួនទៅការពេលវេលា និងទីកន្លែងដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹងដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មាននិងដើម្បីបង្ហាញប្តូរផ្តល់ឯកសារឬទិន្នន័យ ដល់បុគ្គលនោះ គ្រប់គ្រង ដែលមានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់លាស់នៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹង ។

បន្ថែមលើព័ត៌មានដែលបានតម្រូវដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ លិខិតជូនដំណឹងត្រូវមានចុះឈ្មោះនិងលេខអត្តសញ្ញាណកម្មនៃបុគ្គលអ្នកជាប់ពន្ធ (បើសិនជាមាន) ហើយនិងហត្ថលេខារបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធដែលចេញលិខិតជូនដំណឹង ។

មាត្រា ១០០.-

ចំពោះមុខ សម្រាប់ការស៊ើបអង្កេតនីមួយៗដោយមានលិខិតបញ្ជាបេសកកម្ម រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិចូលទៅក្នុងគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្ម ទីកន្លែងដែលបានចាត់ទុកថាជាគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្ម ជាកន្លែងដែលបើកជាសាធារណៈឬទីកន្លែងដទៃទៀត ដើម្បីធ្វើការកំណត់ ប្រាក់ពន្ធ ត្រូវរងរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ឬដើម្បីប្រមូលពន្ធ :

- នៅក្នុងពេលម៉ោងអាជីវកម្ម
- នៅគ្រប់ពេលទាំងអស់ស្របតាមលក្ខខ័ណ្ឌ និង ហេតុផលដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងដីកាដែលចៅក្រមបានចេញអោយ ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធដែលបានចូលដោយស្របច្បាប់ទៅក្នុងទីកន្លែង ដូចដែលមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ អាច :

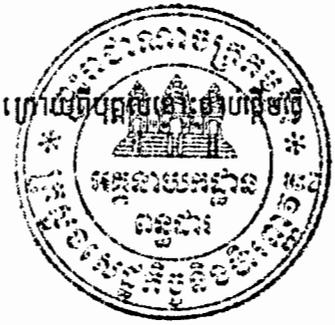
- ធ្វើសម្រង់ឬចម្លងឯកសារនានាដែលស្ថិតនៅក្នុងកន្លែងនោះ
- រឹបអូស ឯកសារនានាឬវត្ថុតាងដទៃទៀត ដែលអាចក្លាយជាព័ត៌មានសម្រាប់កំណត់ប្រាក់ពន្ធ ត្រូវរងរបស់បុគ្គលណាម្នាក់
- ដាក់ ឧបករណ៍សម្រាប់ ត្រួតពិនិត្យផ្សេងៗឬចោះត្រាបិទសំគាល់ឃាត់ទុកទំនិញ បើសិនជាមានជាប់ទាក់ទងដល់ការអនុវត្តពន្ធនាមួយ
- ធ្វើសារពើភ័ណ្ណប្រព្យសកម្ម វត្ថុធាតុដើម ផលិតផលកំពុងផលិត ផលិតផលសម្រេចនិងស្តុកដទៃទៀត ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចតម្រូវឱ្យស្ថាប័នធនាគារដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅធនាគារ ។

ពេលចូលទៅធ្វើការស៊ើបអង្កេត រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវមានអាកប្បកិរិយាសមរម្យ ចៀសវាងប្រការដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយសនិងអាជីវកម្មរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការស៊ើបអង្កេតដល់ទីកន្លែងនេះ ពុំត្រូវអនុវត្តឱ្យស្រួលកិរិយានៃការចាំបាច់ឡើយ ។

មាត្រា ១០១.-

បុគ្គលទាំងឡាយត្រូវទៅចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងកំឡុង១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីបុគ្គលនោះទៅបង្កើតសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ។

បុគ្គលទាំងឡាយ ត្រូវជូនដំណឹងអោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធចុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីការផ្លាស់ប្តូរ អាស័យដ្ឋាន ទ្រង់ទ្រាយ ធាមករណ៍ កម្មវត្ថុអាជីវកម្ម ការផ្ទេរ ការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម សមាសភាពអ្នកគ្រប់គ្រង ឬ អ្នកទទួលបន្ទុកកិច្ចការពន្ធដាររបស់សហគ្រាស ។

មាត្រា ១០២.-

នៅពេលបានអនុវត្តការចុះបញ្ជីរួចរាល់ហើយ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវចេញនូវលិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជី មួយ ដែលមានចុះលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធរបស់បុគ្គល ។ លេខអត្តសញ្ញាណកម្មនេះ ត្រូវយកទៅប្រើសើគ្រប់ ឯកសារទាក់ទងនឹងពន្ធដារ ។

គ្រប់នាយកដ្ឋានក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវតែប្រើលេខអត្តសញ្ញាណកម្មពន្ធដារមាត្រា នេះ។ រាល់កិច្ចសន្យាជាមួយស្ថាប័នរដ្ឋ ត្រូវតែមានចុះលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធចុះបញ្ជីជាធានាការ ។

មាត្រា ១០៣.-

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិចុះបញ្ជី ចំពោះបុគ្គលទាំងឡាយដែលច្បាប់បានកំណត់ឱ្យចុះបញ្ជី ហើយពុំ បានមកចុះបញ្ជី ក្នុងករណីនេះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចកំណត់កាលបរិច្ឆេទមានប្រសិទ្ធិភាពនៃការចុះបញ្ជី ។

ផ្នែកទី ៤
ប្រកាសសារពើពន្ធ

មាត្រា ១០៤.-

អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធទៅតាមទម្រង់ ពេលវេលានិងទីកន្លែងដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវបានកំណត់ ។

លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយអ្នកជាប់ពន្ធឬតំណាងស្របច្បាប់របស់អ្នកជាប់ពន្ធ ។

មាត្រា ១០៥.-

បុគ្គលណាមួយដែលបានបើកប្រាក់អោយទៅបុគ្គលផ្សេងទៀត ត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនូវលិខិត ប្រកាសព័ត៌មានស្តីពីការបើកប្រាក់នោះ ទៅតាមបែបបទដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

មាត្រា ១០៦.-

បុគ្គលដែលជាតំណាងអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវមានសិទ្ធិជំនួសមុខឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បី :

- ដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ
- បង្ហាញរបាយការណ៍ឬលិខិតស្នាមផ្សេងៗ
- បង់ពន្ធអាករទាំងឡាយដែលកំណត់ដោយបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ
- ធ្វើបណ្តឹងតវ៉ានិងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍
- បំពេញរាល់កាតព្វកិច្ចដែលអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខបទបញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។

អ្នកជាប់ពន្ធអាចធ្វើការផ្ទេរសិទ្ធិ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅឱ្យបុគ្គលម្នាក់ទៀត ឱ្យធ្វើសកម្មភាពជំនួស មុខខ្លួនក្នុងបញ្ហាពន្ធដារ ដោយមានសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចពន្ធដារចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ។ អ្នកជាប់ពន្ធអាច កំណត់ព្រំដែនសិទ្ធិអំណាចនៃការផ្ទេរសិទ្ធិនេះ ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចពង្រីកបុគ្គលដែលធ្វើសកម្មភាពក្នុងនាមអ្នកជាប់ពន្ធលើមូលដ្ឋាននៃការផ្ទេរសិទ្ធិ
ដាក់ជូនពិនិត្យនូវភស្តុតាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៃការផ្ទេរសិទ្ធិនោះ ។

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវមានកាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះរាល់សកម្មភាពរបស់បុគ្គលដែលជាតំណាង
តាមផ្លូវច្បាប់របស់ខ្លួនឬបុគ្គលដែលបានទទួលការផ្ទេរសិទ្ធិខ្លួន រហូតដល់ពេលណាដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានទទួលសេចក្តី
បញ្ជាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអ្នកជាប់ពន្ធស្តីអំពីករណីបញ្ចប់ការផ្ទេរសិទ្ធិនោះ ។

បុគ្គលដែលជាតំណាងរបស់អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវចុះបញ្ជីនូវទំនាក់ទំនងរបស់ខ្លួននៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ក្នុង
កំឡុងពេល១៥ថ្ងៃ ក្រោយពេលដែលទំនាក់ទំនងនោះបានកើតឡើង ។

ផ្នែកទី ៥
ការប្រមូលព័ត៌មាន

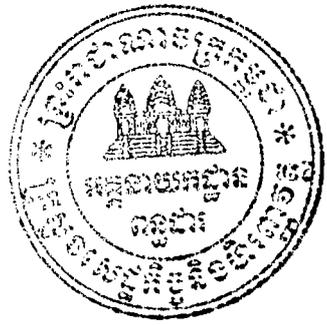
មាត្រា ១០៧.-

ការបង់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

- ១- ប្រាក់ពន្ធត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់ នៅក្នុងរយៈពេលដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានពង្រីក
ធ្វើការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ។
- ២- បំណុលសារពើពន្ធ ត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់ ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃក្រោយពីការប្រគល់លិខិត
ជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធ ។
- ៣- ប្រាក់ពន្ធត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់ ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃក្រោយពីការប្រគល់លិខិតជូនដំណឹងទារ
បំណុលពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៤ មាត្រា១១៦ នៃច្បាប់នេះ ។
- ៤- រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងកំណត់ដោយប្រកាសនូវវិធាននិងនីតិវិធី ដើម្បី :
 - ក. កំណត់កាលបរិច្ឆេទទារបំណុលពន្ធ ដើម្បីជៀសវាងការខាតបង់ ដោយទារបំណុលពន្ធ
មិនបាន ។
 - ខ. ចាត់ទុកបំណុលពន្ធជាប្រាក់ពន្ធដែលមិនអាចប្រមូលបាន ។

មាត្រា ១០៨.-

ប្រសិនបើអភិបាល ឬបណ្ឌិតការប្រកម្មសិទ្ធិការ របស់សហគ្រាសណាមួយដឹងឮ ឬមានចេតនាធ្វើឱ្យ
សហគ្រាសមិនរាយការណ៍ ឬរាយការណ៍បន្ថយនូវប្រាក់ពន្ធ ដោយរំលោភទៅលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ឬមិនឱ្យបង់
ពន្ធកាត់ទុកជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អភិបាល ឬបណ្ឌិតការ ប្រកម្មសិទ្ធិការទាំងនោះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះ
ប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់ ។

ផ្នែកទី៦

អំណាចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងការប្រមូលប្រាក់ពន្ធ

មាត្រា ១០៩.-

ប្រសិនបើបុគ្គលដែលមានកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធ តាមការតម្រូវនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ធ្វេសប្រហែសឬ បដិសេធមិន ព្រមបង់ពន្ធក្រោយពេលដែលលិខិតជូនដំណឹងវិលិកការទារបំណុលពន្ធ ត្រូវបានប្រគល់ ត្រឹមត្រូវ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវមានសិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិបុគ្គលនោះ សមស្របនឹងបំណុលពន្ធ ។

សិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ កើតមានឡើងនៅថ្ងៃដែលលិខិតជូនដំណឹងវិលិកការទារបំណុលពន្ធ ត្រូវបានប្រគល់ទៅអោយអ្នកជាប់ពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៥ នៃច្បាប់នេះ ។

បើសិនជាខ្លួនទាំងឡាយនៃមាត្រានេះ ត្រូវបានបំពេញ ត្រឹមត្រូវហើយនោះ សិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិ ដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ មានសុពលភាពនិងអាទិភាពលើសិទ្ធិដទៃទៀតទាំងអស់ ដែលមានពីមុនមកឬដែលកើតឡើង ក្រោយសិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ។

បុគ្គលទាំងឡាយអាចធ្វើការដោះស្រាយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដើម្បីសុំឱ្យលើកសិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិ របស់ខ្លួនដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ដោយលើកឡើងនូវកំហុសឆ្គងក្នុងការដាក់សិទ្ធិនោះ ។

ប្រសិនបើរដ្ឋបាលសារពើពន្ធធានាពិនិត្យឃើញថាការដាក់សិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិនោះមានការខុស ឆ្គង រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវចេញលិខិតបញ្ជាក់អំពីការលើកសិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងរយៈពេល១០ថ្ងៃបន្ទាប់ពីពិនិត្យ ឃើញ ព្រមទាំងចុះក្នុងលិខិតបញ្ជាក់នោះថាការដាក់សិទ្ធិឃុំគ្រងនោះមានការខុសឆ្គង ។

មាត្រា ១១០.-

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវធ្វើលិខិតជូនដំណឹងវិលិកការទារបំណុលពន្ធនៅអ្នកជាប់ពន្ធយ៉ាងតិច១៥ថ្ងៃ មុន អនុវត្តវិធានការកំរិតទារ ។

មាត្រា ១១១.-

ការរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ប្រសិនបើអ្នកជាប់ពន្ធមិនបានបង់បំណុលពន្ធក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីបានទទួលលិខិតជូន ដំណឹងវិលិកការទារបំណុលពន្ធ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីធានាបំណុលពន្ធ ព្រមទាំងសោហ៊ុយចំណាយក្នុងការប្រមូលពន្ធនោះ។ សម្រាប់គោលដៅនៃច្បាប់នេះ ពាក្យ "ការរឹបអូស" សំដៅដល់ ការរឹបអូសតាមគ្រប់មធ្យោបាយនិងការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ តែមិនត្រូវរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិ ឱ្យហួសពីបំណុលពន្ធនិងចំណាយក្នុងការប្រមូលពន្ធឡើយ ។

២- បុគ្គលដែលមានការកាន់កាប់និងគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដែលត្រូវរដ្ឋបាល សារពើពន្ធរឹបអូស ដូចក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ មិនអាចបង្វិលទ្រព្យសម្បត្តិនោះទៅឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធវិញ ឬក៏យក ទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ទៅធ្វើការទូទាត់ផ្សេងៗបានទេ លើកលែងតែការទូទាត់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវបានអនុញ្ញាត ។

៣- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចអនុវត្តការរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ គ្រប់គ្រងដោយបុគ្គលដទៃទៀត យ៉ាងតិច១៥ថ្ងៃក្រោយពេលជូនដំណឹងដល់អ្នកកាន់កាប់និងគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ

៤- បុគ្គលអ្នកកាន់កាប់និង គ្រប់គ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិដែល ត្រូវរឹបអូស ត្រូវប្រគល់ ទ្រព្យសម្បត្តិទោះ បើក៏បង់ ប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែម ការប្រាក់និងសេវាហើយចំណាយក្នុងការប្រមូលពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ លើកលែងតែ ចំណែក ទ្រព្យសម្បត្តិណាមួយដែលស្ថិតនៅក្នុងដំណើរការជំរះបញ្ជីវិលាយសកម្មភាពអាជីវកម្ម ។

៥- បុគ្គលដែលមិនបានប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិ ដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៤ នៃមាត្រានេះ ត្រូវទទួលខុស ត្រូវលើចំនួនទឹកប្រាក់នៃតម្លៃទ្រព្យសម្បត្តិទោះ បើមិនលើសពីចំនួនទឹកប្រាក់ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការរឹបអូសនោះទេ ។

៦- បុគ្គលណាដែលបានប្រព្រឹត្តតាមការតម្រូវក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ និងកថាខ័ណ្ឌ៤ នៃមាត្រានេះ ត្រូវ បានរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធឬពិយជន លើទ្រព្យសម្បត្តិ ប្រាក់ពន្ធឬកាតព្វកិច្ចផ្សេងទៀត ដែលបាន ប្រគល់ជូនទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

៧- ប្រសិនបើរដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានមូលដ្ឋាន ត្រឹមត្រូវជាក់ថា ការប្រមូលពន្ធអាចមាន ឧបសគ្គ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចទាមទារឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធបង់ពន្ធក្នាម ហើយបើអ្នកជាប់ពន្ធមិនបានបំពេញតាមការទាមទារនេះទេ អាច រឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធក្នាម ។

៨- ទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួន ដូចមានកំណត់ក្នុងអនុក្រឹត្យ ត្រូវបានរួចផុតពីការរឹបអូស ។
៩- ការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិរឹបអូសត្រូវធ្វើឡើងតាមការដាក់ឱ្យដេញថ្លៃ ។ សេវាហើយចំណាយផ្សេងៗ ក្នុងការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិ គឺជាបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ។

មាត្រា ១១២.-

ទ្រព្យសម្បត្តិដែល ត្រូវរឹបអូសដោយច្បាប់នេះ ត្រូវរឹបអូស កាន់កាប់និងទទួលខុសត្រូវដោយរដ្ឋបាល សារពើពន្ធតែប៉ុណ្ណោះ ។ ស្ថាប័នផ្សេងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលមិនអាចប្រើច្បាប់នេះ ដើម្បីរឹបអូសឬកាន់កាប់ ទ្រព្យសម្បត្តិ នោះដោយផ្ទាល់ឡើយ ។ បើមានការលក់ទូរទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានរឹបអូសដោយច្បាប់នេះ ចំណែកណាមួយនៃប្រាក់ លក់បានដែលលើសពីបំណុលពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនោះក្រោយច្បាប់នេះ ត្រូវបម្រើទៅឱ្យម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ទ្រព្យសម្បត្តិទោះវិញ ។

មាត្រា ១១៣.-

ការរឹបអូសក្នុងមាត្រា១១១ នៃច្បាប់នេះ អាចមានទាំងការឃាត់ទុកគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅធនាគារ តាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ហើយដែលមាន ប្រសិទ្ធិភាពអនុវត្តក្នុងក្រោយពីការប្រគល់លិខិតនោះទៅឱ្យ ធនាគារ ។

តាមរយៈការជូនដំណឹងឱ្យឃាត់ទុកគណនីធនាគារនេះ ធនាគារមិនអាចបើកគណនីថ្មីឡើងឱ្យអ្នកជាប់ ពន្ធដដែលបានទេ ហើយក៏មិនអាចធ្វើការទូទាត់ផ្សេងៗចេញពីគណនីនោះបានឡើយ លើកលែងតែការបង់ប្រាក់ដែលរដ្ឋបាល សារពើពន្ធកំណត់ឱ្យ ដើម្បីទូទាត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ការប្រាក់ ហើយនិងពន្ធបន្ថែមផ្សេងទៀត ។

គណនីធនាគារដែលបានឃាត់ទុកអាចបើកឱ្យប្រើវិញបាន លុះត្រាតែមានលិខិតជូនដំណឹងពីរដ្ឋបាល សារពើពន្ធ ។

ធនាគារដែលមិនបានអនុវត្តការលិខិតជូនដំណឹងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១នៃមាត្រានេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ទូរវិភាគទឹកប្រាក់ដែលមាននៅក្នុងគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ នៅពេលដែលលិខិតជូនដំណឹងត្រូវបាន ប្រគល់ឱ្យ ។

មាត្រា ១១៤.-

ការរឹបអូស នៅក្នុងមាត្រា១១១នៃច្បាប់នេះ អាចរួមបញ្ចូលផងដែរនូវការបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញ-នាំចូល ។ ការបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញ-នាំចូល សំដៅដល់ការឃាត់ទុកដោយរដ្ឋបាលគយនូវទំនិញនាំចូល បញ្ជូនឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធនិងទំនិញដែលត្រូវនាំចេញដោយអ្នកជាប់ពន្ធ តាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដែលមាន ប្រសិទ្ធិភាពអនុវត្តក្លាយ ក្រោយពេលដែលលិខិតនោះបានប្រគល់ឱ្យរដ្ឋបាលគយ ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចរឹបអូស និងលក់ទំនិញរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលបានឃាត់ទុកដោយរដ្ឋបាលគយ ទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១១១ នៃច្បាប់នេះ ។

ការអនុញ្ញាតឱ្យប្រតិបត្តិការនាំចេញ-នាំចូល រួចពីការបញ្ឈប់ត្រូវអនុវត្តតាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

ទំនិញឃាត់ទុកដោយរដ្ឋបាលគយ ដែលមិនមែនជារបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវបានរួចផុតពីការឃាត់ទុក ដោយមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

មាត្រា ១១៥.-

ការរឹបអូស ក្នុងមាត្រា១១១ នៃច្បាប់នេះ អាចមានទាំងការចេញលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាល សារពើពន្ធ ទៅកាន់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចស្នើសុំរៀបចំជាមោឃៈនូវលិខិតអនុញ្ញាតនិងអាជ្ញាប័ណ្ណផ្សេងៗរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពណាមួយ ។

**ផ្នែកទី៧
ការកំណត់ពន្ធ**

មាត្រា ១១៦.-

ចំនួន ប្រាក់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ក្នុងករណីដែល ប្រាក់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបានបង់តាមវិធីកាត់ទុក ហើយអ្នកជាប់ពន្ធខ្លាន កាត់ពន្ធកិច្ចប្រកាសសារពើពន្ធនោះ ការកំណត់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ គឺជាការកំណត់ចំនួន ប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុក នៅក្នុងឆ្នាំប្រតិទិន ។

២- ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធ ឬ ភ្នាក់ងារកាត់ទុកមានកាតព្វកិច្ចត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ការកំណត់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក គឺជាការកំណត់ពន្ធដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកបានគណនានៅ លើលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ដែលដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

៣- ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកមានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ប៉ុន្តែ មិនបានធ្វើលិខិតប្រកាស មិនបានរក្សាទុកឱ្យបាន ត្រឹមត្រូវនូវបញ្ជីកាតព្វកិច្ចឬបញ្ជីសារផ្សេងទៀតតាមការត្រូវប្រមូលផ្តល់ ព័ត៌មានចាំបាច់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដើម្បីកំណត់ពន្ធឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ការកំណត់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក គឺជាការកំណត់ពន្ធជាឯកតោភាគីដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានធ្វើ និងបានប្រគល់ឱ្យបុគ្គលនោះ ឯកតោភាគី ត្រូវផ្អែកលើ :

ក. ព័ត៌មានដែលមានចុះនៅក្នុងលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធនានា ឬឯកសារផ្សេងទៀតដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

ខ. ព័ត៌មានដែលមានចុះក្នុងលិខិតប្រកាសព័ត៌មាន ។

គ. ព័ត៌មានផ្សេងទៀត ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានទទួល ។

៤- បើសិនជាមានមូលដ្ឋានបញ្ជាក់ថា ការប្រមូលពន្ធអាចមានឧបសគ្គ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការកំណត់ពន្ធលើអ្នកជាប់ពន្ធ នៅពេលណាមួយក៏បាន ។

មាត្រា ១១៧.-

ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញនិងរយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ត្រូវដំណើរការដូចតទៅ :

១- ចំពោះការកំណត់ពន្ធដែលផ្អែកតាមកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រា១១៦ នៃច្បាប់នេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការកំណត់ពន្ធឡើងវិញក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីឆ្នាំប្រតិទិនដែលការកាត់ទុកបានកើតឡើង ។

២- ចំពោះការកំណត់ពន្ធដែលផ្អែកតាមកថាខ័ណ្ឌ២និងកថាខ័ណ្ឌ៣ នៃមាត្រា១១៦ នៃច្បាប់នេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ក្នុងរយៈពេលណាមួយខាងក្រោមនេះ :

ក. ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ ក្រោយថ្ងៃដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ

ខ. ក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទដែលតម្រូវឱ្យដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធប្រសិនបើមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថាមានអំពើរាំងស្ទះដល់ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

គ. ក្នុងរយៈពេលណាមួយក៏បានតាមការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ។

៣- អ្នកជាប់ពន្ធបញ្ជាក់ងារកាត់ទុក អាចស្នើសុំធ្វើការកែតម្រូវលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធតាមកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រា១១៦ នៃច្បាប់នេះ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការកំណត់ពន្ធគ្រប់ការក្លែងក្លាងដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានធ្វើនៅក្នុងលិខិតប្រកាសព័ត៌មាន ។ ប្រសិនបើលទ្ធផលប្រកាសសារពើពន្ធកែតតម្រូវនោះបណ្តាលឱ្យមានការបង្វិលសងប្រាក់ពន្ធប្រាក់ពន្ធនានា រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការពិនិត្យបញ្ជាក់តាមនីតិវិធីត្រួតពិនិត្យសារពើពន្ធ ។

៤- អ្នកជាប់ពន្ធបញ្ជាក់ងារកាត់ទុក អាចស្នើសុំឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធធាតុអ្វីកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ដោយផ្អែកលើព័ត៌មានបន្ថែមដែលអ្នកជាប់ពន្ធប្រកាសសារពើពន្ធមិនបានទទួលក្នុងពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញនោះ ។

៥- ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធបញ្ជាក់ងារកាត់ទុកធ្វើការកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធរបស់ខ្លួន ឬស្នើសុំឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកែតតម្រូវការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ អាជ្ញាយុកាលនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១និងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវចាប់ផ្តើមគិតពីកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធកែតតម្រូវ ឬកាលបរិច្ឆេទដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធធាតុអ្វីកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ។

មាត្រា ១១៨.-

ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ត្រូវដំណើរការតាមនីតិវិធីដូចតទៅ :

១- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវជូនលិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការកំណត់ពន្ធឡើងវិញដល់អ្នកជាប់ពន្ធ

២- អ្នកជាប់ពន្ធមានរយៈពេល៣០ថ្ងៃ ដើម្បីឆ្លើយតបចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញដោយសេរី របស់នាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដែលទទួលបន្ទុកធ្វើការកំណត់ពន្ធឡើងវិញនោះ ។ ក្នុងរយៈពេលនេះ អ្នកជាប់ពន្ធអាចទទួលយក

ឬជំទាស់ចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ។ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវចាត់ទុកថាយល់ព្រមចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ បើសិនជា ពុំបានឆ្លើយតប ។

៣- បើសិនជាមានការជំទាស់ចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវដាក់ពាក្យ រាំទៅ ប្រធាននាយកដ្ឋានពន្ធដារតាមនីតិវិធីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា១២០ នៃច្បាប់នេះ ។

៤- ការិយាល័យទទួលបន្ទុកការកំណត់ពន្ធឡើងវិញរបស់នាយកដ្ឋានពន្ធដារ ត្រូវបញ្ជូនលទ្ធផលនៃ ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញទៅការិយាល័យប្រមូលពន្ធក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃ ក្រោយការចេញលិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការកំណត់ ពន្ធឡើងវិញ ។

មាត្រា ១១៩.-

នៅពេលដែលអ្នកជាប់ពន្ធមិនបានអនុវត្តឯកសារគ្រប់គ្រាន់ ឬក៏មិនបានផ្តល់ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ រដ្ឋបាល សារពើពន្ធមានសិទ្ធិកំណត់ពន្ធលើអ្នកជាប់ពន្ធដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃព័ត៌មានជាក់លាក់ ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធមាន ។ បន្ទុកភស្តុតាងដើម្បីបញ្ជាក់ថា ព្រាក់ពន្ធដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់មិនត្រឹមត្រូវ គឺស្ថិតនៅលើអ្នកជាប់ពន្ធ ។

នៅពេលណាដែលព្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធឬព្រាក់ចំណូលដែលបានប្រកាសដោយអ្នកជាប់ពន្ធមានភាពខុស គ្នាច្រើនជៀបទៅនឹងការទិញទ្រព្យសកម្មឬវត្ថុនានា ដែលធ្វើឱ្យឃើញចំណាយរបស់អ្នកជាប់ពន្ធលេចធ្លោឡើងនោះ រដ្ឋបាល សារពើពន្ធមានសិទ្ធិកំណត់ពន្ធដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃព្រាក់ចំណូលចាំបាច់ស្ថាន សមស្របទៅនឹងទំហំនៃចំណាយដើម្បីទិញ ទ្រព្យសកម្មឬវត្ថុនានាដែលលេចធ្លោនោះ ។ បន្ទុកភស្តុតាងដើម្បីបញ្ជាក់ថា ព្រាក់ពន្ធដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់មិន ត្រឹមត្រូវ គឺស្ថិតនៅលើអ្នកជាប់ពន្ធ ។

ផ្នែកទី៨

ដំណោះស្រាយការកាត់របស់អ្នកជាប់ពន្ធ

មាត្រា ១២០.-

វិធាននៃដំណោះស្រាយការកាត់របស់អ្នកជាប់ពន្ធអំពីបញ្ហាសារពើពន្ធត្រូវបានកំណត់ដោយ...

១- អ្នកជាប់ពន្ធដែលមិនពេញចិត្តនឹងការកំណត់ពន្ធឡើងវិញសេចក្តីសម្រេចផ្សេងទៀត ដែលធ្វើឡើង ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចធ្វើការរាំទៅប្រធាននាយកដ្ឋានពន្ធដារ ។ ការរាំទៅត្រូវមានកំរិតព្រំដែនតែត្រឹមដើមហេតុ ឬព័ត៌មានផ្សេងទៀត ដែលមាននៅក្នុងការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ សេចក្តីសម្រេចឬនីតិវិធីនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញប៉ុណ្ណោះ ។

២- ការរាំខាងរដ្ឋបាលត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍ទៅតាមទម្រង់ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១២១ នៃ ច្បាប់នេះ និងត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃ ក្រោយថ្ងៃដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងទារ បំណុលពន្ធរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

៣- ការរាំខាងរដ្ឋបាលពុំធ្វើឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធរួចផុតពីកាតព្វកិច្ចបង់ព្រាក់ពន្ធ ព្រាក់ពន្ធបន្ថែមនិងការព្រាក់ ផ្សេងៗ ដែលបញ្ជាក់នៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធឡើយ ។

មាត្រា ១២១.-

ការរាំខាងរដ្ឋបាលអាចនិងទទួលយកបាន បើសិនជាពួកគេពាក្យរាំនោះមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវតាម...

- ១- លេខអត្តសញ្ញាណកម្មរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលធ្វើពាក្យពរ បើសិនជាមាន ។
- ២- សេចក្តីយោងទៅរក ការកំណត់ សេចក្តីសម្រេចបួលទូល ដែលជាកម្មវត្ថុនៃពាក្យពរ ។
- ៣- ដើមហេតុប្តីអំពើដែលជាកម្មវត្ថុនៃពាក្យពរ ។
- ៤- ហេតុផលនៃការពរ ។
- ៥- កាលបរិច្ឆេទនិងហត្ថលេខារបស់អ្នកជាប់ពន្ធនិងហត្ថលេខារបស់តំណាងមានការអនុញ្ញាតិរបស់

អ្នកជាប់ពន្ធ បើសិនមានភាពចាំបាច់ ។

មាត្រា ១២២.-

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវចេញសេចក្តីសម្រេចជាថ្មីក្នុងរយៈពេល១០ថ្ងៃ ក្រោយពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យពរ ដើម្បីបញ្ជាក់ភាព ត្រឹម ត្រូវ ឬមិន ត្រឹម ត្រូវ ទាំង ស្រុង ឬពិណោកណាមួយនៃការកំណត់ពន្ធឬសេចក្តីសម្រេចផ្សេងៗដែលអ្នកជាប់ពន្ធ ពរ ។ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវបញ្ជាក់ផងដែរនូវមូលដ្ឋាននៃការសម្រេចនេះ ។

ប្រសិនបើអ្នកជាប់ពន្ធមិនយល់ ព្រមលើសេចក្តីសម្រេចថ្មីនេះរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធទេនោះ អ្នកជាប់ពន្ធ អាចដាក់ពាក្យពរទៅគណៈកម្មាធិការសម្រុះសម្រួលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ៣០ថ្ងៃ ។

មាត្រា ១២៣.-

ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅវិធានការសម្រុះសម្រួលសារពើពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ តាមសេចក្តីស្នើរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១២៤.-

អ្នកជាប់ពន្ធមានសិទ្ធិប្តឹងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ជំទាស់និងសេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការ សម្រុះសម្រួលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃក្រោយពីបានទទួលដំណឹងស្តីពីសេចក្តីសម្រេចនោះ ។

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវតែអ្នកទុកទៅរកនាគារជាតិទូរព្រាក់ចំនួនស្មើនឹង ព្រាក់ពន្ធ ព្រាក់ពន្ធបន្ថែមនិងការព្រាក់ ផ្សេងៗដែលទាក់ទិននិងវិវាទតាមការកំណត់របស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ មុននឹងដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការ ។

ផ្នែកទី៩

បទស្នើសុំបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

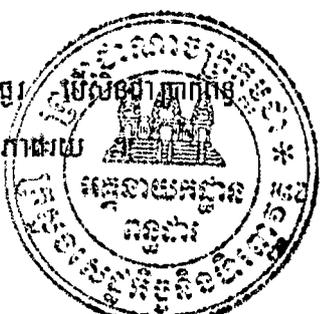
មាត្រា ១២៥.-

អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការច្រើនប្រហែស បើសិនជាព្រាក់ពន្ធដែល បានបង់មានចំនួនតិចជាង ព្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ មិនលើសពី ១០ភាគរយ ។

អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការច្រើនប្រហែស បើសិនជាមិនបានដាក់លិខិត ប្រកាសសារពើពន្ធមិនបានបង់ពន្ធតាមកាលបរិច្ឆេទដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

មាត្រា ១២៦.-

អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការច្រើនប្រហែសច្រើន ដែលបានបង់មានចំនួនតិចជាង ព្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ លើសពី ១០ភាគរយ

មាត្រា ១២៧.-

ការគេចវេសពន្ធ គឺជាបទល្មើសដោយចេតនា ដោយដឹងជាមុន មានការរៀបចំទុកនិងច្រើនដង លើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ក្នុងបំណងបន្ថយឬបំបាត់ ប្រាក់ពន្ធដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារតម្រូវឱ្យបង់ ។

ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការគេចវេសពន្ធផងដែរ ក្នុងករណីដែលការច្រើនប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ដូចមានចែង ក្នុងមាត្រា១២៦ នៃច្បាប់នេះ បានប្រព្រឹត្តឡើង ៖

- ១. ពីរលើកដាច់ពីគ្នា ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ នៃឆ្នាំប្រតិទិន ។
- ២. បីលើកឬច្រើនដងនេះដាច់ពីគ្នា ក្នុងរយៈពេលណាមួយក៏ដោយ ។

មាត្រា ១២៨.-

អំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ រួមមាន ៖

១- ករណីដែលបុគ្គល ៖

ក. មិនបានរក្សាបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មនិងឯកសារផ្សេងទៀតឬមិនបានចេញវិក្កយប័ត្រលើកិច្ចការ ជំនួញ ។

ខ. មិនអនុវត្តតាមការត្រួតពិនិត្យការពិនិត្យបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មនិងឯកសារផ្សេងៗ ។

គ. មិនបានចុះបញ្ជីទេ វេជ្ជបញ្ជាសារពើពន្ធ ។

ឃ. មិនបានជូនដំណឹងទៅវេជ្ជបញ្ជាសារពើពន្ធ អំពីការផ្លាស់ប្តូរក្នុងការចុះបញ្ជី ដូចមានចែង ក្នុងច្បាប់នេះ ។

ង. កសាងឬផ្តល់នូវកំណត់ត្រា ឯកសារ របាយការណ៍ឬព័ត៌មានភ្លេងបន្តផ្សេងៗ ។

ច. លាក់ទុក ឬ បំផ្លាញចោលដោយចេតនាទូរវិទ្យាពាណិជ្ជកម្ម កំណត់ត្រា ឯកសារ របាយការណ៍ឬព័ត៌មានផ្សេងៗទៀត ។

ឆ. ព្យាយាមធ្វើឱ្យរាំងស្ទះដល់ការកំណត់និងការប្រមូលពន្ធ ។

ជ. មិនបានដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធដែលគ្មានប្រាក់ពន្ធ ត្រូវបង់ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃ ក្រោយ កាលបរិច្ឆេទដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ឈ. ជួយជ្រោមជ្រែងដោយចេតនា ដល់អំពើទាំងឡាយខាងលើ ។

២- ករណីដែលមន្ត្រីរាជការ ៖

ក. ធ្វើអោយឆ្ងាយពីការសម្ងាត់ដោយការអនុញ្ញាតិ ។

ខ. ព្យាយាមធ្វើឱ្យរាំងស្ទះដល់ការកំណត់និងការប្រមូលពន្ធ ។

គ. ជួយជ្រោមជ្រែងដោយចេតនា ដល់អំពើទាំងឡាយខាងលើ ។

មាត្រា ១២៩.-

ក្រៅពីទោសនាពន្ធនាគាររដ្ឋបាលផ្សេងទៀត បុគ្គលណាមួយបានធ្វើសកម្មភាពគេចវេសពន្ធដូចមានចែងក្នុង មាត្រា១២៧ នៃច្បាប់នេះ ឬធ្វើការរាំងស្ទះដល់ រក្សាគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធសារពើពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២៨ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

ផ្នែកទី១០

ពន្ធបន្ថែម

មាត្រា ១៣០.-

ពន្ធបន្ថែម ត្រូវអនុវត្តចំពោះបទល្មើសបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

ពន្ធបន្ថែមសម្រាប់ការបង់ពន្ធខ្លះឬការបង់យឺត ត្រូវគណនាដាច់ដោយឡែកពីពន្ធបន្ថែមសម្រាប់ការរំលែងស្នូលការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

ក្នុងករណីមានការបង់ពន្ធខ្លះ ពន្ធបន្ថែមនិងការប្រាក់ ត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់ តាមបែបបទដូចប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ខ្លះនោះ ។

ទោះជាក្នុងករណីណាក៏ដោយ ការដាក់ឱ្យអនុវត្តពន្ធបន្ថែម មិនមានផលប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តទោសនាចំពោះបទល្មើសផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារឡើយ ។

មាត្រា ១៣១.-

ចំពោះបុគ្គលដែលមានការធ្វេសប្រហែស ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើនឹង ១០ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្លះ ឬក៏បន្ថែមការប្រាក់ ២ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្លះសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលចំនួនប្រាក់ពន្ធខ្លះមិនទាន់បានបង់ ។

ចំពោះបុគ្គលដែលមានការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើនឹង ២៥ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្លះ ឬក៏បន្ថែមការប្រាក់ ២ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្លះសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលប្រាក់ពន្ធខ្លះមិនទាន់បានបង់ ។

ក្នុងករណីការកំណត់ពន្ធដារឯករោគាភិ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើ ៤០ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្លះ ឬក៏បន្ថែមការប្រាក់ ២ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្លះសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលប្រាក់ពន្ធខ្លះមិនទាន់បានបង់ ។

ការប្រាក់មិនត្រូវអនុវត្តទេ ក្នុងរយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញតាមមាត្រា១១៨ នៃច្បាប់នេះ ឬក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃក្រោយការប្រគល់លិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធ ។

មាត្រា ១៣២.-

ចំពោះបុគ្គលដែលមិនបានបង់ពន្ធរោយកាលកំណត់ ពន្ធបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមមាត្រា ១០ភាគរយ នៃទឹកប្រាក់ពន្ធបង់យឺត ឬក៏និងការប្រាក់ ២ភាគរយ នៃទឹកប្រាក់ពន្ធបង់យឺតសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលចំនួនប្រាក់ពន្ធនោះនៅមិនទាន់បានបង់ ។

បើសិនជាបុគ្គលមិនបានបង់ពន្ធក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃ ក្រោយពេលបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធ ពន្ធបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមមាត្រា ២៥ភាគរយ នៃទឹកប្រាក់ពន្ធបង់យឺត ឬក៏និងការប្រាក់ ២ភាគរយ នៃទឹកប្រាក់ពន្ធបង់យឺតសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលចំនួនប្រាក់ពន្ធនោះនៅមិនទាន់បានបង់ ។

ក្នុងករណីការកំណត់ពន្ធដារឯករោគាភិ សម្រាប់ការមិនដាក់លិខិតប្រកាសប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើ ៤០ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់ ឬក៏បន្ថែមការប្រាក់ ២ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់សម្រាប់ខែ

និមួយ ឬចំណែកនៃខែដែលប្រាក់ពន្ធមិនទាន់បាន។ ។

ការប្រាក់យើងយ៉ាវត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃទី០១ នៃខែបន្ទាប់ ពីខែដែលត្រូវបង់ពន្ធ។ ចំពោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ការប្រាក់យើងយ៉ាវត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃទី០១ នៃខែបន្ទាប់ ដែលជាខែផុតរយៈពេលកំណត់សម្រាប់ការដាក់លិខិតប្រកាស លទ្ធផលប្រចាំឆ្នាំ ។

ពន្ធបន្ថែមចំពោះការយើងយ៉ាវការបង់ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ត្រូវស្មើនឹង ១០០ភាគរយ នៃប្រាក់ ពន្ធត្រូវបង់ ។

មាត្រា ១៣៣.-

ចំពោះការប្រព្រឹត្តអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្ត បទប្បញ្ញត្តិស្តីពី ពន្ធដារ ពន្ធបន្ថែមត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោមនេះ សម្រាប់អំពើនិមួយៗ :

- ១- ២.០០០.០០០ រៀល (ពីរលានរៀល) ចំពោះបុគ្គល អ្នកជាប់ពន្ធប្ប្យាគ្នាភ្នំពីការកាត់ទុកក្រោមរបបពិក ឬមធ្យោបាយ ។
- ២- ៥០០.០០០ រៀល (ប្រាំសែនរៀល) ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធប្ប្យាគ្នាភ្នំពីការកាត់ទុកក្រោមរបបបំព្រួញ ឬរបបមេវការ ។

ផ្នែកទី១១

អំពើបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ

មាត្រា ១៣៤.-

លើកលែងតែចំពោះបទល្មើសមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១៣៩និងមាត្រា១៤០ នៃច្បាប់នេះ ការប្តឹងចោទ ប្រកាន់និងទាមទារការដាក់ទោសចំពោះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រធាននាយកដ្ឋាន ពន្ធដារ ដោយមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១៣៥.-

ដោយមិនទាន់គិតដល់ទោសទណ្ឌផ្សេងទៀត អភិបាល បណ្ឌាធិការ កម្មសិទ្ធិកររបស់សហគ្រាស ណាមួយ ឬបុគ្គលទទួលខុសត្រូវឱ្យសហគ្រាសណាមួយដែលបានប្រព្រឹត្តិអំពើគេចវេសពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២៧ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវរងការផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ១០.០០០.០០០ រៀល (ដប់លានរៀល) ដល់ ២០.០០០.០០០ រៀល (ម្ភៃលានរៀល) ឬជាប់ពន្ធនាគារពី ១ឆ្នាំ ដល់ ៥ឆ្នាំ ឬទោសទាំងពីរនេះ ។

មាត្រា ១៣៦.-

ដោយមិនទាន់គិតដល់ទោសទណ្ឌផ្សេងទៀត បុគ្គលណាដែលបានប្រព្រឹត្តិអំពើរាំងស្ទះដល់ការអនុវត្តបទ ប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២៨ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវរងការផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ៥.០០០.០០០ រៀល (ប្រាំលានរៀល) ដល់ ១០.០០០.០០០ រៀល (ដប់លានរៀល) ឬជាប់ពន្ធនាគារពី ១ខែ ដល់ ១ឆ្នាំ ឬទោស ទាំងពីរនេះ ។

មាត្រា ១៣៧.-

បុគ្គលណាដែលមានចេតនាជួយ ជ្រោមជ្រែង ឬអូសទាញបុគ្គលម្នាក់ទៀតឱ្យប្រព្រឹត្តិបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ចំពោះច្បាប់នេះ ឬក៏ដោយចេតនាបានផ្តល់គំនិតឬជំនួយបុគ្គលម្នាក់ទៀតឱ្យប្រព្រឹត្តិបទល្មើសបែបនេះត្រូវជាប់ពិន្ទុ ហើយត្រូវ ទទួលរងការផ្តន្ទាទោសដូចគ្នានឹងការប្រព្រឹត្តិបទល្មើសផ្ទាល់ខ្លួនផងដែរ ។

មាត្រា ១៣៨.-

ដោយមិនទាន់គិតដល់ទោសទណ្ឌផ្សេងទៀត បុគ្គលណាដែលបានបំពានមាត្រា៩៤ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវ ជាប់ពិន្ទុអំពីបទល្មើសនិងច្បាប់ ហើយត្រូវទទួលរងការផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ៥.០០០.០០០ រៀល (ប្រាំលានរៀល) ដល់ ១០.០០០.០០០ រៀល (ដប់លានរៀល) ឬជាប់ពន្ធនាគារពី ១ខែ ដល់ ១ឆ្នាំ ឬទោសទាំងពីរនេះ ។

មាត្រា ១៣៩.-

បុគ្គលណាដែលបានទទួលការចាត់តាំងជាអ្នកអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ហើយដោយចេតនាបាន ប្រព្រឹត្តិអំពើដូចខាងក្រោមនេះ ត្រូវជាប់ពិន្ទុអំពីបទល្មើសនិងច្បាប់ ហើយត្រូវទទួលរងការផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ៥.០០០.០០០ រៀល (ប្រាំលានរៀល) ដល់ ១០.០០០.០០០ រៀល (ដប់លានរៀល) ឬជាប់ពន្ធនាគារពី ១ខែ ដល់ ១ឆ្នាំ ឬទោសទាំងពីរនេះ :

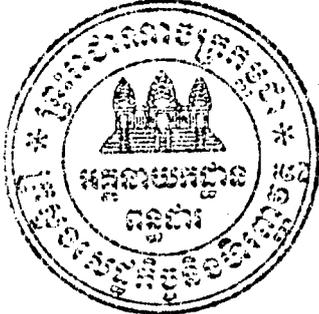
- ១- ដកប្រាក់ពន្ធសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនឬការប្រើប្រាស់ណាផ្សេង ដែលភ្លានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីពន្ធដារ ។
- ២- ធ្វើរបាយការណ៍មិន ត្រឹមត្រូវ អំពីចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលខ្លួនប្រមូលបានឬទទួលបាន ។
- ៣- ប្រើប្រាស់តួនាទីជាមន្ត្រីពន្ធដារ ដើម្បីទទួលយកប្រាក់ប្រយោជន៍ផ្សេងទៀតពីអ្នកជាប់ពន្ធឬ បុគ្គលផ្សេងទៀត ។
- ៤- ប្រមូលឬល្បាយមប្រមូលប្រាក់ពន្ធ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។

បុគ្គលណាដែលបានទទួលការចាត់តាំងជាអ្នកអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ហើយដោយចេតនាបាន ទាមទារប្រាក់លើសពីច្បាប់អនុញ្ញាត ត្រូវទទួលទោសវិកិត្រមតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

បុគ្គលណាដែលបានទទួលការចាត់តាំងជាអ្នកអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ហើយដោយចេតនាបាន ទាមទារឬទទួលសំណុំ ត្រូវទទួលទោសពីបទស៊ីសំណុំតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។ អ្នកសុំត្រូវទទួលទោសពី បទសុំតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

មាត្រា ១៤០.-

បើសិនជាអ្នកជាប់ពន្ធយល់ឃើញថា ខ្លួនបានទទួលរងការខូចខាតខាងហិរញ្ញវត្ថុឬការរងគ្រោះផ្ទាល់ ខ្លួនអំពីសកម្មភាពខុសឆ្គងឬខុសច្បាប់ពីសំណាក់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អ្នកជាប់ពន្ធអាចប្តឹងទាមទារសំណងនៃការខូចខាត ឬ ការរងគ្រោះនោះទៅតុលាការក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការខូចខាតខាងហិរញ្ញវត្ថុឬការរងគ្រោះផ្ទាល់ខ្លួន ចុងក្រោយបំផុត ។

ជំពូកទី៦

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១៤១.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវតុលាការទាញរលាយ ។

មាត្រា ១៤២.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវបានប្រកាសអាការប្រញាប់ ។

ប្រើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៧

ពាចរបង្កំទូលថ្វាយនិងជំរុំបង្កើត
សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១និងទី២
ទេសរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការព្រឹត្តិ
សារ្យានិងអភិវឌ្ឍន៍និងការផ្សារផ្សំ
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

ព្រះហស្តលេខា
នរោត្តម សីហនុ

ពាចរណ៍សេចក្តីប្រាប់បង្គំទូលថ្វាយ
សូមច្បាយព្រះហស្តលេខាព្រះបហាក្សត្រ

ហស្តលេខា
គាត ឈន់

នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២
ព្រះហស្តលេខា ហស្តលេខា

លេខ : ២១ ច.ល.

បើប្រើចម្លងចែក

នរោត្តម រណាប្បធិ ហ៊ុន សែន

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៧
នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១

គាត់

